

QARABAĞ

AZƏRBAYCANDIR

İlham Əliyev

**"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir**

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 141 (6341) 11 avqust 2021-ci il Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

YAP Gənclər Birliyinin "Davamlı İnkişaf Məktəbi" layihəsi çərçivəsində Milli Debat Proqramının ilk təlimi keçirilib

Bax 3

"İnsanlar virusdan qorunmaq üçün peyvənd olunaraq immunitetin gücləndirilməsinə üstünlük verməlidirlər"

Koronavirus pandemiyası ilə mübarizə tədbirləri çərçivəsində Azərbaycan dünyanın ən qabaqcıl ölkələrinin gör-düyü bütün tədbirləri vaxtında və lazımcına yerinə yetirdi. Keçən il Ümumdünya...

Bax 6

"COVID-19"-dan xilas yolumuz vaksinasiyadır

Bu gün gizli düş-mən adlandırdığı-mız yeni növ koronavirus COVID-19 infeksiyası ilə mübarizə davam etdirilir. Koronavi-rusun dünyada...

Bax 8

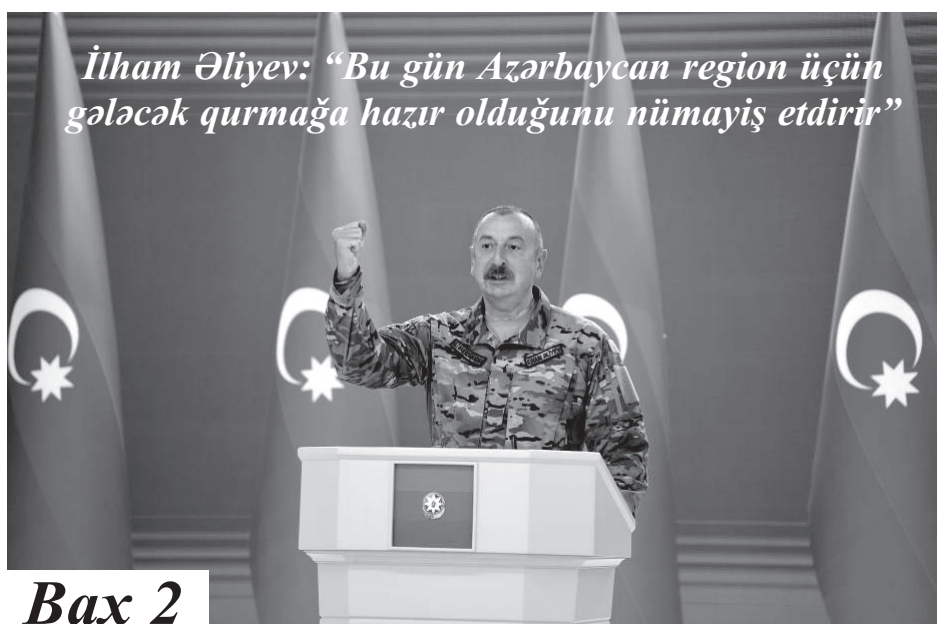

Qarabağa daşınan erməni əsgərləri

Bax 10

Azərbaycanın qələbəsi dünyada yeni reallıqlar yaradıb

İlham Əliyev: "Bu gün Azərbaycan region üçün gələcək qurmağa hazır olduğunu nümayiş etdirir"

Bax 2

"Əks göstəriş sertifikat"ının tətbiqinə zərurət varmı?

Sevgi yoxsa, məntiq evliliyi?

Müşahidələr göstərir ki, son yüz ildə təhsilli və işləyən qadın-ların sayının artması sevib-evlənmə...

Bax 7

Bax 5

"Yoluxmada artımın bu şəkildə davam etməsi narahatlıq yaradır"

K arantin rejiminin yumşal-dılması, xüsusilə toyların keçirilməsinə icazə veril-məsi, restoran və ticarət ob-yektlərinin, metronun açılması və digər yumşalma tədbirləri...

Bax 10

Rus generalı: "Xəstə idim, Füzulunun azad edilməsi mənə ən yaxşı dərman oldu"

1991-ci ildə Azərbaycanın Füzuli və Xocavənd ra-yonlarının hərbi komen-dantlıqlarına rəhbərlik...

Bax 15

Kolumbiyalı jurnalist: Ağdam şəhəri "Qafqazın Hiroşiması"dır

Kolumbiyanın nüfuzlu si-yasi xəbər agentliklərindən olan "El Expediente"...

Bax 4

EHTİYATLI OLUN: Sosial şəbəkələrdən telefonlara virus yayılır, hesablar oğurlanır!

Bax 12

Haqq və ədalətin inkarı...

HUMAN RIGHTS WATCH

Bax 14

İrəvanın baş tutmayan təxribatı

Bax 11

Bill Qeyts boşandıqdan sonra "kasıblayıb"

Bax 16

2020-ci ilin dünya ölkələri üçün çətin və mürəkkəb olmasına baxmayaraq, Azərbaycanın tarixinə silinməz izlərlə həkk olundu. 27 sentyabr tarixindən başlanan 44 günlük Vətən müharibəsi Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün pozulmasına, mədəni-tarixi abidələrinin dağıdılmasına, milli-mənəvi dəyərlərimizin məhvəsinə, zəngin təbii ehtiyatlarımızın qanunsuz talanına və azərbaycanlıların öz torpaqlarından didərgin düşməsinə səbəb olan Ermənistanın işğalçılıq siyasətinə ağır zərbə vurulması ilə nəticələndi. **Azərbaycan tarixi qələbə qazandı.**

Bu qələbə ilə itirilmiş milli-mənəvi dəyərlərimizə və tarixi-dini abidələrimizə bir daha sahib çıxdıq. Lakin, qələbənin əldə edilməsi heç də asan olmadı. Bunun arxasında Azərbaycanın son 18 il ərzində regionda və beynəlxalq münasibətlərdə həyata keçirdiyi xarici siyasət, ordu quruculuğu, sosial-iqtisadi inkişaf, vətəndaş-iqtidar həmrəyliyi və Azərbaycanın regional güc mərkəzinə çevrilməsi siyasəti dayanırdı. Bu siyasətin uğurla həyata keçirilməsi ölkə başçısı cənab İlham Əliyevin adı ilə birbaşa bağlıdır. Şanlı qələbənin və 18 illik siyasi təcrübənin uğurlu nəticəsinin, məhz 2020-ci ildə əldə olunmasını nəzərə alaraq, bir sıra tarixi məqamları xatırlamaq məqsəduyğundur.

Azərbaycanın qələbəsi dünyada yeni reallıqlar yaradıb

İlham Əliyev: “Bu gün Azərbaycan region üçün gələcək qurmağa hazır olduğunu nümayiş etdirir”

yata keçirilməsi ölkə başçısı cənab İlham Əliyevin adı ilə birbaşa bağlıdır. Şanlı qələbənin və 18 illik siyasi təcrübənin uğurlu nəticəsinin, məhz 2020-ci ildə əldə olunmasını nəzərə alaraq, bir sıra tarixi məqamları xatırlamaq məqsəduyğundur.

30 illik həsrətə 44 gündə son qoymaq - Xalqın öz Prezidentinə inam və etimadıdır

Qələbənin əsas səbəblərindən biri Azərbaycan xalqı tərəfindən Prezident İlham Əliyevə olan böyük etimad və inamın nəticəsi idi. Münaqişənin bitməsinə və qələbə qazanılmasına 44 gün bəs etdisə, dünyanın bu münaqişədə haqlı və işğala məruz qalan tərəf kimi, məhz Azərbaycanın olması faktını

olardı.

Bəli, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sözlünə, vədinə sadıq qalan dövlət başçısı imicini qazanması bütün sahələrdə, son 18 ildə özünü dəfələrlə isbatlayıb. Bu reallığı Azərbaycan xalqı görür və bəlkə də bu son 30 ildə bu qədər qürurlu olmamışdı - 44 gün ərzində tariximizin Zəfər Səlaməmiz yazıldı, Bütövləşən Azərbaycanımız - Qarabağ Azərbaycanımız qovuşduq. Məhz bu Böyük Qələbə Prezident İlham Əliyevin sözlünə, vədinə sadıq qalan dövlət başçısı imicini qazanması bütün sahələrdə təsdiqlənməsinin reallığıdır. Çünki dövlət başçımızın sözü ilə imzası birdir: “Sözümüzün qüvvəti imzamız qədər olmalıdır və bu gün bu, belədir”.

“Azərbaycan beynəlxalq hüququ bərpa edib, faktiki olaraq regionda və dünyada yeni reallıqlar yaradıb”

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin həmsədri İsmail Serageldini videoformatda qəbul edərkən bildirmişdir ki, indi vəziyyət dəyişib: “İndi vəziyyət dəyişib. Azərbaycan beynəlxalq hüququ bərpa edib, faktiki olaraq regionda və dünyada yeni reallıqlar yaradıb”, - deyən dövlət başçısı bildirib ki, bu gün Azərbaycan həqiqətən də düşmənçilik, nifrət, qarşıdurma səhifəsini bağlamağa və region üçün gələcək qurmağa hazır olduğunu nümayiş etdirir: “Düşünürəm ki, bölgədə uzunmüddətli sülhün və sabitliyin bərqərar olması imkanından istifadə etmək üçün indi çox şey bu reallıqların region ölkələri, böyük dövlətlər tərəfindən düzgün qiymətləndiril-

məsindən asılı olacaq. Zənnimcə, bu gün Azərbaycan həqiqətən də düşmənçilik, nifrət, qarşıdurma səhifəsini bağlamağa və region üçün gələcək qurmağa hazır olduğunu nümayiş etdirir. Əslində, biz artıq buna başlamışıq. Biz yenidənqurma işlərinə, bütün region ölkələri üçün və nəticədə regionda sabitlik və proqnozlaşdırılma üçün faydalı olacaq layihələri həyata keçirməyə başlamışıq”.

Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, hamımızın yeni reallıqları qiymətləndirməyə və əməkdaşlığın müsbət imkanlarına və sülh şəraitində birgəyaşayışa diqqəti cəmləşdirmək üçün hökumətlər və beynəlxalq təşkilatlar olaraq addımlarımızı planlaşdırmağa ehtiyac var.

“Bu gün Azərbaycan həqiqətən də düşmənçilik, nifrət, qarşıdurma səhifəsini bağlamaq və region üçün gələcək qurmağa hazır olduğunu nümayiş etdirir”,-deyən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, artıq işlərə başlanılıb: “Əslində, biz artıq buna başlamışıq. Biz yenidənqurma işlərinə, bütün region ölkələri üçün və nəticədə regionda sabitlik və proqnozlaşdırılma üçün faydalı olacaq layihələri həyata keçirməyə başlamışıq. Ona görə də düşünürəm ki, hamımızın yeni reallıqları qiymətləndirməyə və əməkdaşlığın müsbət imkanlarına və sülh şəraitində birgəyaşayışa diqqəti cəmləşdirmək üçün hökumətlər və beynəlxalq təşkilatlar olaraq addımlarımızı planlaşdırmağa ehtiyac var”.

“Əraziləri yenidən qurmaq üçün güclü imkanlarımız var”

Prezident İlham Əliyev bu gün Azərbaycanın düşmənlərin dağıtdığını qurmağa güclü imkanların olduğunu deyib və bildirib ki, öz öhdəliklərinə sadıqdır: “Biz müharibə zamanı beynəlxalq norma və qaydalara əməl etməklə çox ləyaqətli, doğru şəkildə davrandıq. Zənnimcə, müharibədən sonra çox konstruktiv yanaşma nümayiş etdiririk. Düşünürəm ki, bu reallıqlar uzunmüddətli olacaq”.

Azərbaycanın tarixinə silinməz izlərlə həkk olunan 44 günlük Vətən müharibəsi Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün pozulmasına, mədəni-tarixi abidələrinin dağıdılmasına, milli-mənəvi dəyərlərimizin məhvəsinə, zəngin təbii ehtiyatlarımızın qanunsuz talanına və azərbaycanlıların öz torpaqlarından didərgin düşməsinə səbəb olan Ermənistanın işğalçılıq siyasətinə ağır zərbə vurulması ilə nəticələndi. Azərbaycan tarixi qələbə qazandı.

Lakin, qələbənin əldə edilməsi heç də asan olmamışdır. Bunun arxasında Azərbaycanın son 18 il ərzində regionda və beynəlxalq münasibətlərdə həyata keçirdiyi xarici siyasət, ordu quruculuğu, sosial-iqtisadi inkişaf, vətəndaş-iqtidar həmrəyliyi və Azərbaycanın regional güc mərkəzinə çevrilməsi siyasəti dayanırdı. Bu siyasətin uğurla hə-

qəbul etməsinə 18 il vaxt lazım gəldi. Ölkə başçısı İlham Əliyev tərəfindən torpaqlarımızın işğaldan azad olunması strategiyası uğurla inkişaf etdirilirdi. Artıq Azərbaycanın dünyada təhlükəsizliyin təminatçısı qismində beynəlxalq münasibətlərin subyekt rolunda çıxış etməsi zərurətə çevrildi.

Qələbənin əldə edilməsi ilə regionda və beynəlxalq müstəvidə Azərbaycanın siyasi nüfuzu artmışdır. Azad olunmuş torpaqlarda sosial-iqtisadi inkişaf, abad-

lıq və quruculuq işlərinin yüksək səviyyədə icrasına başlanılıb.

Ümumilikdə isə 2021-ci ildə Qarabağda infrastruktur layihələrin icrası və yenidən qurma işlərinin aparılması üçün Azərbaycanın dövlət büdcəsindən 2,2 milyard manat vəsait ayrılmışdır. Görülən işlərin intensivliyini nəzərə alaraq, 2021-ci ilin sonuna kimi bu faktların və görülməli işlərin iqtisadi artıqcağını indidən proqnozlaşdırmaq olar. Bütün bunlar bir daha onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan regionda sülhün və təhlükəsizliyin təminatçısı olmaqla, ümumilikdə Qafqazda regional güc mərkəzinə çevrilmişdir.

Bəli, bu gün Azərbaycan imzası qədər verdiyi sözlərdə möhtəşəmdir və beynəlxalq aləmdə imzasının olması isə möhtəbərliliyini sübut edir. Və göründüyü kimi, qürurverici haldır ki, bu gün Azərbaycan qalib ölkə kimi dünya dövlətləri tərəfindən qəbul edilməklə yanaşı, həmçinin qonşu dövlətlərlə monolit birliyə malikdir. Bu nailiyyətlər isə Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin böyük sərkərdəlik məharəti, güclü iradəsi və qətiyyəti, nəhayət diplomatik siyasətinin reallığıdır.

RƏFİQƏ KAMALQIZI

YAP Gənclər Birliyinin “Davamlı İnkişaf Məktəbi” layihəsi çərçivəsində Milli Debat Proqramının ilk təlimi keçirilib

Avqustun 10-da Yeni Azərbaycan Partiyası-nın Mərkəzi Aparatında partiyanın Gənclər Birliyinin “Davamlı İnkişaf Məktəbi” layihəsi çərçivəsində Milli Debat Proqramının ilk təlimi keçirilib.

Təlimdə çıxış edən “Vətəndaş Cəmiyyətində Debat” İctimai Birliyinin sədri Ülviyyə Axundova ilk olaraq Milli Debat Proqramı ilə bağlı fikirlərini bölüşüb. Bildirib ki, Yeni Azərbaycan Partiyası Gənclər Birliyi tərəfindən ulu öndər Heydər Əli-

yevin anadan olmasının 98-ci ildönümünə həsr olunan birinci “Davamlı İnkişaf Məktəbi” layihəsi çərçivəsində Milli Debat Proqramı vasitəsilə iştirakçıların nitq mədəniyyətini inkişaf etdirmək, arqumentləşdirmə, əsaslandırma, araşdırma bacarıqlarını təkmilləşdirmək, onların qərarvermə proseslərində, ictimai aktuallıq daşıyan məsələlərdə fəallığının artırılması nəzərdə tutulub. Qeyd edib ki, təlim layihə iştirakçıların bu sahədə bilik və bacarıqlarını daha da inkişaf etdirəcək. Onun sözlərinə görə, proqram çərçivəsində 4 təlim keçiriləcək.

Ü.Axundova bu təlimlərdə iştirakçıların da fəal olmalarının vacibliyini diqqətə çatdırıb.

Təlim iştirakçıların layihənin modulları ətrafında çıxışları ilə davam edib.

baycan Partiyası yeni realılıqların qarşısındakı illər üçün müəyyənləşdirdiyi hədəflərə yüksək səviyyədə nail ol-

“Eurasia Review” portalında Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına uğurlu sədrliyindən yazılır

“Eurasia Review” portalında Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzinin İdarə Heyətinin üzvü Esmira Cəfərovanın “Azərbaycan və Qoşulmama Hərəkatı arasında davamlı tərəfdaşlıq” serlovhəli məqaləsi dərc edilib.

Mərkəzdən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, məqalədə beynəlxalq əməkdaşlığın və çoxtərəfli diplomatiyanın Azərbaycanın 2019-2022 illər üçün Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi dövründə söykəndiyi əsas meyarların olduğu vurğulanıb. Qeyd edilib ki, Azərbaycanın uğurlu sədrliyi nəticəsində bu il iyulun 13-14-də keçirilmiş nazirlər görüşü zamanı sədrlik müddəti daha bir il uzadılıb.

“Azərbaycan Cənubi Qafqaz regionunda Qoşulmama Hərəkatına üzv olmuş yeganə dövlətdir. Bundan əlavə, Cənubi Qafqazda Azərbaycan yeganə dövlətdir ki, çoxvektorlu və balanslı xarici siyasət kursu yeridərək hər hansı bir rəqib siyasətə qruplaşmaya üzv olmaq məqsədi güdmür. Qoşulmama Hərəkatında sədrliyə başladıqdan sonra Azərbaycan iki dəfə hərəkatın zirvə toplantısını çağırıb. Bundan əlavə, Azərbaycanın təşəbbüsü və Qoşulmama Hərəkatı üzvlərinin dəstəyi ilə 2020-ci il dekabrın əvvəlində BMT Baş Assambleyasının COVID-19-la bağlı 31-ci xüsusi sessiyası çağırılıb”, - deyə müəllif yazır.

Bildirilir ki, Qoşulmama Hərəkatı ilə Azərbaycan arasında yaranmış davamlı və etibarlı tərəfdaşlığın ən əsas təzahürlərindən biri də 44 günlük müharibə dövründə BMT Təhlükəsizlik Şurasında Fransa başda olmaqla ATƏT-in Minsk qrupunun üzvləri tərəfindən irəli sürülmüş və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təsbit edildiyi dörd qətnamənin xatırladılmadığı qərəzli bəyanatın qəbul edilməsinin qarşısının alınması olub. Müəllif əlavə edir ki, Prezident İlham Əliyev daha sonra bu dəstəyə görə Qoşulmama Hərəkatı üzvlərinə öz təşəkkürünü bildirib və qeyd edib ki, Azərbaycanın da müxtəlif məsələlər üzrə hərəkat üzvlərinə dəstəyi danılmazdır: “Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatında uğurlu sədrliyi qarşılıqlı faydalı tərəfdaşlıq və ümumi dəyərlərə söykənir. Dünyanın global təlatümlərə məruz qaldığı və birlik, effektiv çoxtərəfli diplomatiya və kollektiv səylərə ehtiyac duyduğu bir zamanda Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi dövründə əldə etdiyi uğurlar daha uzunmüddətli təsirlərə malik olacaq. Belə ki, Hərəkat özünü yenidən kəşf edib və dünya miqyaslı məsələlərdə daha güclü mövqə göstərmək bacarığının olduğunu nümayiş etdirib”.

YAP Ağstafa rayon təşkilatının IX hesabat konfransı keçirilib

Avqustun 10-da Yeni Azərbaycan Partiyası Ağstafa rayon təşkilatının videoformatda IX hesabat konfransı keçirilib. Əvvəlcə Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradıcısı, ulu öndər Heydər Əliyevin və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olan Vətən oğullarının əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Konfransın gündəliyi təsdiq edildikdən sonra YAP Ağstafa rayon təşkilatının sədr əvəzi Lalə Ey-

zirda rayon təşkilatı 68 ərazi ilk partiya təşkilatında 6480 partiya üzvünü birləşdirir. Partiya üzvlərinin 3585 nəfəri qadınlar, 2142 nəfəri isə gənclərdir. Hesabat dövründə 1008 nəfər partiya sıralarına qəbul edilib ki, onlardan 702 nəfərini qadınlar, 471 nəfərini isə

yubovanın hesabat məruzəsi dinlənilib. Bildirib ki, ulu öndər Heydər Əliyev düşüncəsinin zəngin siyasi və dövlətçilik təcrübəsinə əsaslanan Yeni Azərbaycan Partiyası ölkəmizdə ən güclü, ən monolit siyasi təşkilatdır və ictimai nüfuzuna görə onunla müqayisə edilə biləcək siyasi partiya mövcud deyildir. Rayon təşkilatının fəaliyyətinin əsas qayesini müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu, partiyanın yaradıcısı, ümummilli lider Heydər Əliyevin ideyalarının təbliği təşkil edir. Bu məqsədlə rayon təşkilatında münəzəm olaraq müxtəlif məzmunlu tədbirlər, konfranslar, görüşlər, idman, bilik yarışları və digər tədbirlər keçirilib.

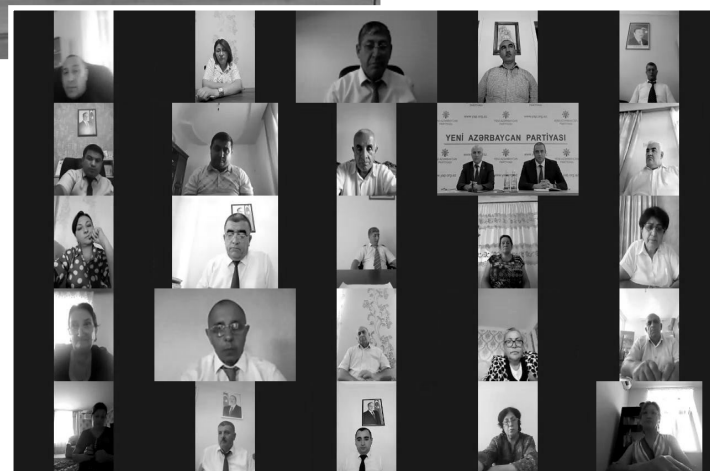
L.Eyyubova qeyd edib ki, ha-

gənclər təşkil edir.

Sonra YAP Ağstafa rayon təşkilatının Nəzarət-Təftiş Qrupunun sədri Sahib Səlifov hesabat məruzəsi ilə çıxış edib.

Müzakirələr zamanı Ağstafa Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Seymur Orucov, Milli Məclisin deputatları Nizami Cəfərov, Ülviyyə Ağayeva, YAP Ağstafa rayon təşkilatının şura üzvü Qalib Cəfərov, rayon təşkilatının Mədəniyyət şöbəsi ərazi ilk partiya təşkilatının

sədrisi Gülgün Kərimov hesabat dövrü ərzində görülmüş işlərdən bəhs ediblər.

Konfransda çıxış edən YAP Mərkəzi Aparatının Təşkilat şöbəsinin müdiri Əhliman Tağıyev bildirib ki, Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi, malik olduğu təbii sərvətləri, geopolitik üstünlükləri xalqımızın milli sərvətidir və hər bir Azərbaycan vətəndaşı kimi YAP-ın üzvləri də Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyini və ərazi bütövlüyünü qorumağı özünün birinci dərəcəli vəzifəsi hesab edir. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Yeni Azər-

maq potensialına, gücünə malikdir.

Ə.Tağıyev yeni mərhələdə partiyanın yerli təşkilatlarının üzərinə düşən vəzifələrdən də ətraflı bəhs edib, YAP

Ağstafa rayon təşkilatının gələcək fəaliyyətinə uğurlar arzulayıb. Konfransda YAP Ağstafa rayon təşkilatının hesabat dövrü ərzindəki fəaliyyəti qənaətbəxş qiymətləndirilib.

Avqustun 10-da Yeni Azərbaycan Partiyası Tovuz rayon təşkilatının videoformatda X hesabat konfransı keçirilib. Əvvəlcə müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu, Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradıcısı, ulu öndər Heydər Əliyevin və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda şəhid olan Vətən oğullarının əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Konfransın gündəliyi təsdiqləndikdən sonra YAP Tovuz rayon təşkilatının sədri Mə-

Yeni Azərbaycan Partiyası Tovuz rayon təşkilatının X hesabat konfransı keçirilib

uğurları ilə təsdiqləyən YAP-ın gələcəyinə inam böyükdür. Ə.Tağıyev vurğulayıb ki, bu gün bütün Azərbaycan xalqı, Yeni Azərbaycan Partiyasının hər bir üzvü dövlətimizin başçısı, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qətiyyəti sayəsində Azərbaycan Ordusunun yazdığı Zəfərin sevincini yaşayır. Ye-

zahir Bayramov hesabat məruzəsi ilə çıxış edib. Məzahir Bayramov qeyd edib ki, konfransın Azərbaycanın Vətən müharibəsindəki tarixi Zəfərini və postmüharibə dövrünün reallıqları fonunda müstəqilliyimizin ən şərəfli tarixini yaşadığımız bir zamanda keçirilməsi hər birimizdə qürur hissi doğurur. Hesabat dövrü Azərbaycanın uğurla-

rında öz payı, rolu olan Yeni Azərbaycan Partiyası üçün çox əlamətdar hadisələrlə zəngin olub. Dövlətimizin inkişafına və möhkəmlənməsinə, Vətən müharibəsindəki tarixi Zəfərimizə töhfələr verən YAP VII qurultayından sonra yeni tarixi dövrə qədəm qoyub.

M.Bayramov bildirib ki, hesabat dövründə rayon təşkilatının

sosial bazasının genişləndirilməsi üçün xeyli iş görüldü. Hesabat dövründə partiya sıralarına 788 nəfər yeni üzv qəbul olunaraq ümumi say 8000 nəfərə çatıb. Onların 4018 nəfəri qadınlar, 2881 nəfəri isə gənclərdir.

Sonra Yeni Azərbaycan Partiyası Tovuz rayon təşkilatının Nəzarət-Təftiş Qrupunun sədri Niyazi Tağıyevin hesabatı dinlənilib.

Müzakirələr zamanı çıxış edən Tovuz Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Məmməd Məmmədov, Milli Məclisin deputatı Ülviyyə Ağayeva, YAP Tovuz rayon təşkilatı İdarə Heyətinin üzvü Fazil Məhərrəmov, təşkilatın Gənclər Birliyinin sədr müavini Vüqar Əhmədov, ra-

yon təşkilatının İdarə Heyətinin üzvü, Şəhriyar küçəsi ərazi ilk partiya təşkilatının sədri Paşa Muradov hesabat dövründə görülmüş iş-

lərdən bəhs ediblər.

Konfransda çıxış edən Yeni Azərbaycan Partiyasının Mərkəzi Aparatının Təşkilat Şöbəsinin müdiri Əhliman Tağıyev bildirib ki, milyonların partiyası olduğunu

ni Azərbaycan Partiyasının hər bir üzvü cənab İlham Əliyevin ətrafında sıx birləşərək, azad edilmiş torpaqlarda yeni həyatın bərpasına öz töhfələrini verməyə söz göstərir. Partiyanın VII qurultayında qəbul olunan qərarların yeni çağırışlarla vəhdət təşkil etdiyini önə çəkən Ə.Tağıyev YAP Tovuz rayon təşkilatına gələcək fəaliyyətində uğurlar arzulayıb və tövsiyələrini çatdırıb. Konfransda YAP Tovuz rayon təşkilatının hesabat dövrü ərzindəki fəaliyyəti qənaətbəxş qiymətləndirilib.

Kolumbiyalı jurnalist: Ağdam şəhəri “Qafqazın Hiroşiması”dır

Kolumbiyanın nüfuzlu siyasi xəbər agentliklərindən olan “El Expediente” və “LaOtraCara” portallarında tanınmış jurnalist Roberto Trobaxonun işğaldan azad olunmuş ərazilərimizə etdiyi səfərin təəssüratları barədə “Azərbaycanın yenidən dünyaya gəlişi” başlıqlı məqaləsi dərc olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Cəbrayıl, Fizuli, Gəncə, Ağdam və Şuşa şəhərlərində səfərdə olmuş jurnalist yazısında 30 ilə yaxın işğalda saxlanılmış Azərbaycan ərazilərində Ermənistan tərəfindən mülki yaşayış infrastrukturunun, dini ibadət yerlərinin, memarlıq nümunələrinin və çoxəsrlik mədəniyyət icələrinin dağıdıldığını və yağmalandığını bildirir.

Bu xüsusda, müəllif “Qafqazın Hiroşiması” adlandırdığı Ağdam şəhərində şahidi olduğu erməni vandalizmini xüsusi qeyd edir, şəhərin bir daha yaşayış üçün əlvərişli hala gətirilə bilinməməsi üçün maksimum dərəcədə məhv edildiyini, Ağdam Dram Teatrının, Çörək Muzeyinin, yüzillik sarayların yerlə-yeksan edildiyini, məscidlərdə heyvan bəsləndiyini, Ağdamın “Qarabağ” futbol klubunun stadionunun yararsız hala salındığını məlumat verir.

Müəllif Cəbrayıl şəhərində kütləvi məzarlıqların talan edildiyini və erməni silahlı qüvvələrinin bu prosesdən gəlir mənbəyi kimi də istifadə etdiyini, habelə ətrafdakı çoxillik su bulaqlarının tamamilə

qurutduğu və həmin bulaqları bəzəyən müxtəlif fiqurları talan etdiyini qeyd edir.

Şuşanın Azərbaycan üçün mənəvi dəyəri və ölkə mədəniyyətindəki müstəsna yeri haqda danışan kolumbiyalı jurnalist, elçatmaz Şuşa qalasının Azərbaycan silahlı qüvvələrinin qeyri-adi şücaəti və əzmkarlığı sayəsində azad edildiyini vurğulayır. Qədim Şuşa qalasının əzəməti və Cıdır düzünün gözəlliyinə heyran olduğu nu ifadə edən müəllif, burada da Azərbaycanın tarixi və mədəni irsinin erməni vandalizminin qurbanı olduğunu bildirir.

A la humanidad le duele como quedaron las ciudades niponas que fueron destruidas con las bombas atómicas, empero, sepan que existe la Hiroshima del Cáucaso, Agdam, ciudad azerbaiyana que fue destruida totalmente, saqueada (los ocupantes se robaron hasta las tuberías sanitarias) cortaron árboles y quemaron sus raíces para que nunca volvieran a vivir, acabaron con un palacio de casi dos siglos, el Museo del Pan (uno de los primeros en el mundo) el edificio del Teatro de Drama, arruinaron mezquitas donde soldados armenios criaban animales.

En Agdam, que significa “techo blanco” –

La Otra Cara

El Renacer de Azerbaiyán

LA CARA CIUDADANA

LA OTRA CARA / 7 AGOSTO, 2021 / LA CARA CIUDADANA

Estamos vacunando para salvar vidas y reactivar la economía

Ruinas del museo del Pan en Azerbaiyán.

Yanvarın 18-dən etibarən “Azərbaycan Respublikasında “COVID-19 xəstəliyi əleyhinə 2021-2022-ci illər üçün Vaksinasıya Strategiyası”na uyğun olaraq ölkə üzrə peyvəndlənmə prosesi davam edir. Statistik məlumatlara əsasən, hazırkı dövrə qədər ölkədə vurulan vaksinin ümumi sayı 5478042, birinci mərhələ üzrə vaksinasıya olunanların ümumi sayı 3200107, ikinci mərhələ üzrə vaksinasıya olunanların sayı isə 2277935 təşkil edir.

Göründüyü kimi, əhəlinin müəyyən bir qismi hələ də müxtəlif səbəblərə görə peyvənd olunmayıb. Həmin şəxslərin arasında vaksinə qarşı əks göstərişləri olan vətəndaşlar da var. Bu il avqustun 2-də Səhiyyə Nazirliyi, İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi və Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyinin yaydığı birgə məlumat onlar üçün əsl müjdə oldu.

Belə ki, avqustun 9-dan etibarən vaksinlərə qarşı əks göstərişləri olan şəxslərə “Əks göstəriş sertifikat”ının verilməsinə başlanılıb. “Əks göstəriş sertifikat”ı almaq üçün ərazi üzrə poliklinikalara müraciət edilməlidir. Poliklinika həmin şəxslərin məlumatlarını Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən yaradılmış xüsusi komissiyaya təqdim edəcək. Komissiya rəyi əsasında müraciət edən vətəndaşa “Əks göstəriş sertifikat”ı veriləcək. Bu sənəd vətəndaşlara xidmət sahələrindən istifadə etmək imkanı yaradacaq. Qeyd edək ki, bu sertifikatlar xarici ölkələrə səfər etməyə də imkan verəcək. Yəni, bu sertifikat COVID-19 pasportu tələb olunan hər yerdə keçərlili olacaq.

Bir məqamı da qeyd edək ki, peyvənd olunmayanların sayının hələ də çox olmasını nəzərə alsaq, çoxsaylı xəstəlikləri “Əks göstəriş sertifikat”ının siyahısına əlavə etmək daha çox xaos, sui-istifadə hallarına şərait yarada, neqativ durumlara yol açsın, həmçinin peyvənddən yayınma hallarının çoxalmasına səbəb ola bilər. Bu isə virusa yoluxmanın, eləcə də xəstəlikdən ölənlərin sayının artdığı bir dövrdə heç də arzuolunan deyil. Bütün bunları nəzərə alaraq bir daha əks göstərişləri olmayan və hələ də peyvənd olunmayan vətəndaşların nəzərinə çatdırmaq istəyirik ki, dünyada və ölkəmizdə aparılan tədqiqatlardan əldə olunmuş nəticələrin təhlili göstərir ki, virusun yeni və sürətlə yayılan təhlükəli növlərindən qorunmağın ən effektiv yolu vaksinasıyadır. Vaksinasıya ilə yanaşı, fiziki məsafənin saxlanılması, maskalardan istifadə və əl təmizliyi kimi qaydalara ciddi riayət olunmalıdır.

Maraqlıdır, “Əks göstəriş sertifikat”ı və onun verilmə şərtləri haqqında mütəxəssislərin yanaşma və təklifləri nədən ibarətdir? Ekspertlər pandemiya ilə mübarizənin davam etdiyi dövrdə bu yeniliyi zəruri hesab edirlərmə?

Vaksin və immunitet sertifikatlarının tətbiqi daha faydalıdır

Həkim-infeksiyonist Mərdan Əliyev “İki sahil”ə açıqlamasında bildirdi ki, immunitet sertifikatı o şəxslərə verilir ki, onlarda xəstəliyə qarşı immun sertifikatı formalaşmış, xəstəliyə yoluxub və sağalıb. Bəzi şəxslər var ki, virusa yoluxduqdan sonra xəstəxanaya getməyiblər, evdə müalicə olunaraq sağalıblar. Elə insanlar da olub ki, xəstəliyi asimptomatik keçirib, müəyyən qism isə hətta ağır keçirib, amma testin nəticəsi neqativ göstərdiyindən sistemdə xəstə kimi qeydiyyata düşməyib. Bu şəxslərdə qan analizi vasitəsilə immun sisteminin vəziyyəti barədə məlumat almaq, qandakı antitel cisimlərinin miqdarını yoxlamaq olar. Həmin cisimlər immunoglobulin (IgA, IgG, IgM) antiteləridir ki, onlar vasitəsilə asanlıqla şəxsin COVID-19 qarşı immun vəziyyəti müəyyən oluna bilər. Immunitet sertifikatı əslində, ən dəqiq və etibarlı sənəddir. Çünki bu immun sisteminin göstəricisi barədə məlumatdır. Amma vaksin sertifikatı isə peyvənd olunmuş hər bir şəxsə verilir. Bəzən elə ola bilər

“Əks göstəriş sertifikat”ının tətbiqinə zərurət varmı?

Sui-istifadə hallarının qarşısını almaq üçün...

ki, peyvənd olunmuş şəxsə immunitet əmələ gəlməyə də bilər. Bu onu göstərir ki, vaksin 100 faiz hər kəsə eyni effektivlə nəticələnməyib, hər insanda müxtəlif cür özünü göstərə bilər.

“Əks göstəriş sertifikat”ı olan şəxslərə kütləvi yerlərə, mərasimlərə daxil olmaq şansı verilməyəcək

Müəssisimiz “Əks göstəriş sertifikat”ı haqqında bəhs edərkən qeyd etdi ki, bu, bir

qədər fərqli sənəddir. Bu sənəd həmin şəxslərə hər hansı bir yerə, restorana, böyük marketlərə, kütləvi yerlərə, toylara getmək üçün məhdudiyyəti aradan qaldırmayacaq. Çünki bu sənədin varlığı onu göstərir ki, sertifikatın sahibi virusa yoluxmayıb və ona vaksin vurdurmaq da olmaz. Bu da o deməkdir ki, həmin şəxs hər an xəstəliyə yoluxa bilər və yoluxdura bilər. Zənnimcə, “Əks göstəriş sertifikat”ı olan şəxslərə kütləvi yerlərə, mərasimlərə daxil olmaq şansı verilməyəcək. Bu sənəd həmin insanların özləri üçündür ki, vaksininə bağlı “niyə” sualı verildiyi zaman sertifikatını göstərə bilsin. Yəni,

sertifikat bu tip sorğulara verilən “Peyvənd vurdurmaq mənə əks göstərişdir”, “Mənə peyvənd vurdurmaq olmaz” cavabıdır.

Həkim-infeksiyonistin sözlərinə görə, bu yeniliyin tətbiqi “zərurət” idi. Çünki elə ölkələr var ki, orada hər kəs vaksin vurdurmaq istəyir. Kim vurdurmursa deməli, həqiqətən onun səhhəti üçün vaksin ciddi təhlükədir. Amma bizdə vəziyyət bir qədər fərqlidir. Hələ də vaksinin qoruyuculuğuna inanmayan, əks-təbliğat kampaniyalarına inan və birbaşa iştirakçısı olanlar, şayiə yayırlar və bu səbəbdən peyvənd olunmayanlar az deyil. Bu kimi halları fərqləndirmək, üzə çıxarmaq üçün bu sənədin tətbiqi bizə mütləq lazım idi.

Sertifikatın verilməsi prosesinin şəffaflığına ciddi nəzarət olunmalıdır

Müəssisimiz vurğuladı ki, sənədin alınması ilə bağlı sui-istifadə hallarına yol verilməməsi üçün prosesin şəffaflığına, obyektivliyinə tam ciddi nəzarət olunmalıdır. Zənnimcə, peyvənd olunmaqdan yayınanlar, sui-istifadə edən əhali qrupu “Əks göstəriş sertifikat”ının tətbiqindən sonra bu cür neqativ hallara yol verməyəcəklər. Çünki artıq mütəxəssis komissiyası təyin edəcək ki, peyvənd vurdurmaq olar, ya yox.

Kimlərə “Əks göstəriş sertifikat”ı veriləcək? Vaksinə qarşı əks göstərişlər necə müəyyənləşəcək?

19 sayılı Şəhər Poliklinikasının Baş həkiminin müavini Yeganə Cəfərova “İki sahil”ə açıqlamasında bildirdi ki, “Əks göstəriş sertifikat”ını 18 yaşdan aşağı şəxslərə, hamilə qadınlara, süd verən analara və vaksinin hər hansı komponentinə qarşı allergiyası və ümumiyyətlə allergiya xəstəliyindən əziyyət çəkən şəxslər əldə edə bilərlər. Bununla yanaşı, bütün xroniki xəstəliklərin kəskin dövründə də həmin xəstələrə vaksin vurdurmaq olmaz. Vaksinin hər hansı komponentinə qarşı reaksiyası olan şəxslər vaksinin birinci dozasını qəbul etdikdən sonra, onda anafaktik şok, kəskin allergik reaksiyalar əmələ gəldiyi halda bununla bağlı məlumatlar sənədləşdirilir və növbəti vaksin vurulması üçün orada məlumat qeyd olunur ki, şəxsin vaksinə qarşı kəskin allergiyası yarandı.

Y.Cəfərova qeyd etdi ki, “Əks göstəriş sertifikat”ı da immunitet və vaksin sertifikatı qədər keçərlili olacaq və həmin sertifikatı əldə etmiş şəxslər eyni hüquqa malik olacaqlar. Bu sertifikatın əldə edilməsi üçün sui-istifadə hallarına yol verməmək üçün hər bir poliklinikanın nəzdində həkim-nəzarət komissiyası təşkil olunub. Həkim-nəzarət komissiyası həmin xəstələrin sənədlərini qəbul edir, əsaslı olduğu halda komissiya tərəfindən əks göstərişlər üzrə yaradılmış xüsusi komissiyaya təqdim olunur. Özünü xəstə hesab edən və xəstəliklə bağlı sənədləri olan şəxslər artıq poliklinikalara müraciət edirlər. Sənədlər qəbul olunaraq Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən yaradılmış xüsusi komissiyaya göndərilir. Vaksinə qarşı əks göstərişin müəyyənləşdirilməsi prosesinə gəlinə, müraciət edən şəxsə onun təqdim etdiyi tibbi sənədlər əsasında, əgər, tibbi sənədlər təqdim etmərsə şikayət etdiyi xəstəlik üzrə yönləndirmiş müayinələr həyata keçirilməklə təyin edilir.

Yaqut Ağashəhərqızı

ADA Universitetində “Yüksəliş” müsabiqəsinin qaliblərinin mükafatlandırılması mərasimi keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə müsabiqənin Təşkilat Komitəsinin sədri, Prezident Administrasiyasının Humanitar siyasət, diaspor, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdiri Fəreh Əliyeva qaliblərə təbriklərini çatdırıb. Qaliblərlə qürur duyduğunu xüsusi vurğulayan Fəreh Əliyeva, həmçinin qeyd edib ki, müasir və dünyəvi idarəçilik modelini əhatə edən “Yüksəliş” müsabiqəsi kimi əhəmiyyətli layihənin Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı ilə ölkəmizdə təşkil olunması kadr islahatlarının mühüm istiqamətlərindən biridir. Fəreh Əliyeva çıxışı zamanı Azərbaycan

Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın “Yüksəliş” müsabiqəsinin qaliblərinə təbrik məktubunu bir daha xatırladı. Vurğulayıb ki, birinci xanım Mehriban Əliyevanın da dediyi kimi, ölkəmizdə yüksək intellektə malik insan kapitalının formalaşması və inkişafına, şəxsin müasir bilik və bacarıqlara yiyələnməsinin təmin edilməsinə, müxtəlif sahələrdə qazanılmış qabaqcıl dünya təcrübəsini tətbiq edərək onun potensialının üzə çıxarılmasına hər zaman xüsusi diqqət yetirilib. Müsabiqənin Təşkilat Komitəsinin sədri qaliblərə gələcək karyera yolunda uğurlar arzulayıb, onların hər birinin dövlətçilik ənənələrinin inkişafında, Qarabağın yenidən qurulma-

“Yüksəliş” müsabiqəsinin qaliblərinin mükafatlandırılması mərasimi keçirilib

sında və dirçəlişində töhfəsi olacağına inamını ifadə edib.

“Yüksəliş” İşçi Qrupunun rəhbəri, gənclər və idman nazirinin müavini Fərhad Hacıyev ölkəmizin peşəkar və ixtisaslı kadrlarının müsabiqəyə marağını yüksək qiymətləndirib. Bildirib ki, Prezident İlham Əliyevin 2019-cu il 26 iyul tarixli Sərəncamı ilə təsis olunan “Yüksəliş” müsabiqəsi ölkəmizdə yeni nəsil idarəçilərin aşkara çıxarılması, perspektivli idarəçilərin dəstəklənməsi və təşviqi baxımından çox faydalı, eyni zamanda, şəffaf mexanizmə əsaslanan sosial lift layihəsidir. Fərhad Hacıyev əlavə edib ki, ölkəmizin təcrübəli, öz sahələrində kifayət qədər uğurlar əldə etmiş kadrlarına dövlətin ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi, elmi-mədəni həyatında yaxından iştirak etmək imkanının yaradılması onlar üçün böyük motivasiya qaynağı oldu. Fərhad Hacıyev qalibləri təbrik

edib, onlara müsabiqəyə qatıldığı üçün təşəkkürünü bildirib.

ADA Universitetinin rektoru Hafiz Paşayev “Yüksəliş” müsabiqəsinin qaliblərini təbrik edib, müsabiqənin ölkənin yeni nəsil idarəçilərini seçmək istiqamətində təqdirləyici təşəbbüs olduğunu vurğulayıb. Hafiz Paşayev, həmçinin qaliblərlə universitet tələbələrini görüşlərinin təşkil olunacağını diqqətə çatdırıb. O, müəllifi olduğu “Yüksəlişə doğru” kitabını müsabiqənin qaliblərindən biri olan Orxan Quliyevə təqdim edib.

İqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbarov müsabiqənin imtahan prosesində iştirakçıların imtahan vermək rahatlığını təşkil etməklə yanaşı, şəffaflığın yüksək səviyyədə təminatı üçün İşçi Qrupu heyətinə, Dövlət İmtahan Mərkəzinə təşəkkürünü bildirib. Nazir əlavə edib ki, müsabiqə sona çatdıqda, qaliblərin gələcək fəaliyyəti üçün yeni mərhələ başlayır. Bilik və bacarıq kompetensiyaları yüksək olan idarəçilərə daim ehtiyac olduğunu vurğulayan Mikayıl Cəbarov qaliblərlə müxtəlif sahələrdə eyni komandada, uğurlu əməkdaşlıqlarda görüşməyi arzuladığını bildirib və onlara səmimi təbriklərini çatdırıb.

Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev belə əhatəli və idarəçiliklə bağlı peşəkar müsabiqə formatının ölkədə təşkilini yüksək qiymətləndirib. Nazir potensial kadrların dəstəklənməsi, onların təcrübələrinin ölkəmizin müxtəlif sahələrində tətbiqi, bilik və bacarıqlarının doğru hədəflərə

yönləndirilməsi baxımından elçatən fürsətin yaradılmasına görə ölkə başçısına təşəkkürünü bildirib, qaliblərə gələcək fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıb.

DİM Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadə bu müsabiqənin bir parçası olmaqdan məmnunluğunu bildirib. O, müsabiqənin onlayn mərhələsində ölkəmizdə ilk dəfə olaraq bu qədər geniş tərkibdə iştirakçının eyni anda imtahan vermək prosesini təşkil etmək baxımından “Yüksəliş” müsabiqəsində yaxından iştirakın Dövlət İmtahan Mərkəzi üçün də faydalı təcrübə olduğunu qeyd edib. Məleykə Abbaszadə bildirib ki, müsabiqə həm də ölkənin müxtəlif qurumlarını və rəhbərlərini bir araya gətirdi, onlar arasında əlaqələri daha da möhkəmləndirdi. Çıxışlardan sonra müsabiqənin Təşkilat Komitəsinin sədri və idarəçi rəhbərlər qaliblərə mükafatları və sertifikatları təqdim ediblər.

Koronavirus pandemiyası ilə mübarizə tədbirləri çərçivəsində Azərbaycan dünyanın ən qabaqcıl ölkələrinin gördüyü bütün tədbirləri vaxtında və lazımcına yerinə yetirdi. Keçən il Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) koronavirusun yayılmasını 2020-ci il martın 11-də pandemiya elan edib. Həmin vaxt planetdə 114 ölkədə ümumilikdə 118 min yoluxma halı qeydə alınmışdı, gündə isə təxminən 5 min yeni hal aşkar edilirdi. Bu hadisədən sonra Prezident İlham Əliyev məsələni dərhal öz nəzarətinə götürdü, lazımi tibbi, texniki, sosial-iqtisadi tədbirlərin həyata keçirilməsi üçün Sərəncam imzaladı. Bu tapşırıq nəticəsində ölkədə qısa müddət ərzində (COVID-19) infeksiyası ilə mübarizədə çox ciddi və mükəmməl səhiyyə infrastrukturunu yaradıldı. Həm laboratoriya, həm də klinika sistemləri genişləndirildi, həmçinin müasir avadanlıqlarla təchiz olunaraq yenidən quruldu. Yeni açılan müəssisələrdə mühafizə vasitələri, maskalar, kombinezonlar və dezinfeksiyaedici məhsulların istehsalına başlanıldı, həmçinin koronavirusla mübarizədə ən qabaqcıl ölkələrin tətbiq etdiyi diaqnostika və müalicə üsulları həyata keçirildi. Eyni zamanda, Azərbaycan Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı ilə də sıx əlaqədə işləyərək bu mübarizəyə dəstək

“İnsanlar virusdan qorunmaq üçün peyvənd olunaraq immunitetin gücləndirilməsinə üstünlük verməlidirlər”

üçün həmin təşkilata 10 milyon dollar məbləğində ianə etdi, həmçinin 30-dan çox ölkəyə birbaşa humanitar yardım göndərdi.

Bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Musa Quliyev ifadə edib.

Musa Quliyev bildirib ki, Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatı ölkələrinə sədrlik etdiyi müddət ərzində Prezident İlham Əliyevin təklifi ilə koronavirusla əlaqədar iki dəfə BMT-nin xüsusi sessiyası çağırılıb. Prezident İlham Əliyev tədbirlərdə çıxış edərək pandemiya ilə mübarizəni bəşəriyyət üçün vacib və əhəmiyyətli məsələ kimi vurğulayıb, bütün güclərin birləşdirilməsinə tövsiyə edib. Prezident İlham Əliyev bu uzun və çətin mübarizədə əsas rol oynayan vaksınların istehsalı prosesində də fəallığını nümayiş etdirərək dünya ölkələrinə peyvənd monopoliasının qarşısının alınması təşəbbüsü ilə çıxış edib. Təşəbbüsün əsas məqsəti yoxsul ölkələrə də vaksın çatdırılması üçün bu sahədə ədalətli bölgünün aparılmasından ibarət idi. Heç də təsadüfi deyil ki, Azərbaycan dünyada vaksindən istifadə edən ilk ölkələrdən biridir. Yəni, bu ilin əvvəllərindən yanvar ayından dünyada pandemiya ilə mübarizə üçün vaksinasia prosesi başlayıb. Yanvarın 19-dan etibarən Azərbaycanda vaksinasia prosesi həyata keçirilir.

Azərbaycanda müxtəlif vaksınlərdən geniş istifadə olunur. Görülən tədbirlər, aparılan əks-epidemik addımlar, o cümlədən karantin tədbirləri zaman-zaman öz müsbət

nəticəsini versə də, son zamanlar yenə də koronavirusun yeni dalğasının, xüsusilə “delta” ştamının qonşu ölkələrdə yayılmasından sonra Azərbaycanda da son vaxtlar müşahidə edilməsi daha ciddi tədbirlərin görülməsini tələb edir. Ötən ilin təcrübəsi göstərdi ki, sərt karantin rejiminin uzun müddət davam etməsi həm sosial-iqtisadi, həm də psixoloji cəhətdən cəmiyyətə və dövlətə mənfi təsir edir.

Deputat qeyd edib ki, bunlardan daha əhəmiyyətli vaksinasianın genişləndirilməsindən ibarətdir. Hazırda 4 milyondan çox insana iki doza vaksın vurulmasına baxmayaraq, hələ də peyvənd olunmayan vətəndaşlarımız var. Bu da xəstəliyin, ümumiyyətlə, “delta” ştamının sürətlə yayılmasına təhlükə yaradır. Yay aylarında karantin rejiminin yumşaldılması, o cümlədən rayonlararası gediş-gəlişin, toy mərasimlərinin bərpa olunması, həmçinin restoranların, kafelərin, ictimai iaşə obyektlərinin, idman zalının açılması bir tərəfdən əhalinin üzəldiyi sosial və psixoloji gərginliyi aradan qaldırırsa da, digər tərəfdən yeni yoluxma hallarının sürətlənməsinə gətirib çıxardı. Son günlərin statistikası bizi xüsusilə narahat etməkdədir. Çünki həm yoluxanların sayı kəskin artır, həm də ölüm halları çoxluq təşkil edir. Buna görə də reanimasiyalar ağır xəstələrlə dolur, bu da perspektivdə ölüm hallarının daha da artacağı təhlükəsi yaradır. Bunların qarşısını almaq üçün nə etmək lazımdır? Şübhəsiz ki, birinci növbədə, vaksi-

nasiyada stimullaşdırıcı addımlara getməliyə. Gündəlik yoluxanların sayının 1000 nəfəri keçməsi bizə qismən də olsa, karantin rejiminin sərtləşdirilməsi zərurətinin yarandığını göstərir. Yəqin ki, Operativ Qərargah bu barədə də öz tövsiyələrini bildirəcək. İstənilən halda, özünüqoruma tədbirlərini heç vaxt yaddan çıxarmamalıyıq.

“Düzdür, açıq havada maskanın istifadəsi yalnız tövsiyə olunur. Amma sosial məsafəni gözləmək şərti ilə açıq havada da imkan daxilində maskaya keçilməsi xüsusən payızın ilk aylarından başlayaraq məcburi xarakter ala bilər.

İnsanlar, eyni zamanda, xəstəliyə yoluxmamaq və ya onu yüngül keçirmək üçün peyvənd olunaraq immunitetin gücləndirilməsinə üstünlük verməlidirlər”, - deyə deputat qeyd edib ki, bu sahədə vətəndaşların maarifləndirilməsi istiqamətində davamlı işlər həyata keçirilməlidir. Vaksinasia barədə tədbirlər geniş xarakter almalıdır. Həmçinin peyvənd olunan şəxslərə stimullaşdırıcı üstünlüklər verilməlidir. Bu barədə Avropanın yetərinə təcrübəsi var. Onlardan da istifadə etmək olar. “Bütövlükdə biz pandemiya ilə mübarizəni necə aparacağımızı və bunun nə zaman bitəcəyini bilmədiyimizə görə bu addımları atmaq zərurətindəyik. Eyni zamanda, həm də ölkə iqtisadiyyatını qorumaq məcburiyyətindəyik. Biz kollektiv şəkildə bu işə məsuliyyətlə yanaşsaq, hesab edirik ki, itkilərimiz daha da az olar”, - deyə deputat vurğulayıb.

Müşahidələr göstərir ki, son yüz ildə təhsilli və işləyən qadınların sayının artması sevilənlərin hallarının da artmasına səbəb olub. İndi qızların çoxu əvvəlki kimi valideynlərin razılığı, uzaqdan görüb-bəyənmə ilə əra getmir. Əksəriyyəti sevdikləri, könül verdikləri insanla həyatını birləşdirə bilir. Doğrudur, ailə üzvləri dolayısı yolla da olsa seçimə müdaxilə edir, fikir bildirir. Bu gün cəmiyyətimizdə zorla evləndirilən, hətta tanımadığı birisi ilə ailə həyatı qurmağa məcbur edilən gənclər də var. Əksər hallarda, bu, hansısa vəzifəli və imkanlı bir şəxslə qohum olmaq, onun imkanlarından bəhrələnmək istəyən valideynlərin günahı ucbatından olur. Digər bir problem isə gənclərin sevgi və məntiq arasında qalmasıdır. SİA məsələ ilə bağlı şəhər sakinlərinin fikirlərini öyrənib.

Şəhər sakini Bəhrəm Nadirov: "Mənim fikrimcə məntiq ön planda olmalıdır. Çünki məntiqə verilən qərarlar düşünülərək verilir.

dir. Münasibətlərdə ön planda sevgini tuturam".

Şəhər sakini Mirkamal Kəzimzadə: "Mən məntiq insanıyam. Məncə hər şeydən öncə məntiqdir.

Doğrudur, sevgi də lazımdır. Amma məntiqsiz hərəkət etmək də yanlışdır. 60 faiz məntiq, 40 faiz sevgi olsa daha yaxşı olar".

Şəhər sakini Aytən Məmmədli: "İndiki zamanlarda məntiq daha

ki, sevgidir. Ancaq bunun daha dərinə getməsi bağlanmağa səbəb ola bilər ki, bu çox risklidir. Ona görə münasibətdə olarkən məntiqi əsas götürüb özümüzü ön planda tutmalıyıq deyər düşünürəm".

Şəhər sakini Şəbnəm İsgəndərova: "Zənnimcə, münasibətlərdə sevgi və hörmət anlayışı ön planda olmalıdır. Lakin sevgi hər zaman kifayət etmir. Hər şeyin bir həddi olduğu kimi sevginin də həddi olmalıdır. Həddindən çox sevgi və dəyər qarşılığında digər tərəfin özünü çox böyütməsi və ayrılıqla sonlanır. Əksər hallarda, insan öz doğru məntiqini sevgisinə uyğun formada yönəldərək etməli-

vacibdir. Çünki sevgi bəzən insanı yanıdır. Sevgidən daha vacibi qarşılıqlı hörmət, diqqət və qayğıdır".

Şəhər sakini Xanım Cəfərquliyeva: "Məhəbbət ali bir hissdır, deyər düşünürəm. Hər bir kəs müəyyən yaşdan sonra həyatında ola biləcək birini, yarıni axtarır. Məhəbbətdə ön planda sevgi olmalıdır. Çünki sağlam bir ailə həyatı qurmaq istəyirsənsə bunu sevrək etməlisən. Belə daha uzun ömürlü olur. Bəzən insanlar işinə, puluna

görə məntiqə bu cür ailə həyatı qururlar. Amma istər iş, istər pul olsun daimi olmaya bilər. Sevgi amma həmişə var. Ona görə də sevgiylə yaşayıb, sevgiylə ailə həyatı qurmaq lazımdır".

Şəhər sakini Qönçə Quliyeva: "Sevgi öncəliklə olmalıdır. Lakin sevdiiyən insanla ailə həyatı qurmaq istəyirsənsə, bu, hansısa məntiqə söykənməlidir. Yəni, sev-

mək hər şeyi həll etmir. Əgər ailə qurduğunuz şəxslə davamlı bir münasibət istəyirsənsə müəyyən mənada məntiq olmalıdır".

Şəhər sakini Qasım Məmmədli: "Cavab insandan-insana dəyişir. Məncə, sevrən adam məntiq axtarmır. Sadəcə, sevir. Həm də insanın hissləri dünyada olan bütün məfhumlardan üstündür. Sevgi də elə bir hissdır ki, gələndə

icazə istəmir. Sevməkdən qorxmaq yox onunla yola getmək lazımdır".

Şəhər sakini Nərmən Nağızadə: "Hər bir insan müəyyən yaş dövrünə çatdıqdan sonra öz yarıni axtarır və onunla həyatını birləşdir-mək istəyir. Mənim fikrimcə münasibətdə sevgi ön planda olmalıdır. Çünki sevmək də iki olub sonradan bir olmaqdır. İki bədən, iki ürək, iki qəlb yoxdur sevgidə. Tək bir ürək, tək bir qəlb vardır sevgidə. Lakin elə insanlar var ki sevgidə məntiqə önəm verir. Ailə həyatı qurarkən "məntiq evliliyi" edirlər.

Status mənasında da öz həyat tərzinə yaxın olan insanlarla, məntiq evliliyi üçün seçim edirlər. Məsələn, gözəlliyə, var-dövlətə görə evlənenlər var ki, bu, heç də doğru seçim deyil. Məsələn, ən gözəl xa-

nımla (bəylə) ailə qurdun, iki gündən sonra onun gözəlliyi yox, davranışı sənə daha çox təsir göstərəcək. Müəyyən məntiqi yanaşma da olmalıdır".

Şəhər sakini Gülnar Əliyeva: "Sevgi ilk baxışda olur. Burada nə plan, nə də məntiq olur. Sevgi dü-

şünülmüş, planlanmış bir şey deyil. Onu düşünərək anlamaq imkansızdır. Bu ancaq sevgini yaşamaqla mümkün olacaq şeydir".

Şəhər sakini Şəbnəm Mədətova: "Məncə bu insanın olduğu yaşdan da çox asılıdır. Çünki yaş artdıqca insan münasibətində də məntiqə daha çox önəm verir. Çox

gənc yaşlarda isə insan məntiqə düşünə bilmir və sevgini seçir".

Ayşən Vəli

"Azərbaycanın inkişafı dünyanın böyük gücləri tərəfindən həmişə qısqancılıq hissi ilə yanaşdığına şahidi olmuşuq. 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycan dövlətinin parlaq qələbəsinə kölgə salmaq üçün daxildəki məkrli müxalif qüvvələrdən istifadə olunur. "Milli Şura"nın, AXCP-nin yenidən sentyabr ayında aksiyalar keçirməyi planlaşdırmaları təbii ki, xaricdən verilən növbəti tapşırıqdır". Bunu "Azadlıq Hərəkətləri" Birliyinin sədri Təhmasib Novruzov "Səs" qəzetinə açıqlamasında bildirib.

Onun sözlərinə görə, xaricdə olan bəzi qüvvələrin istəyi Azərbaycanı içindən qə-

"Müxalifət üçün birinci dərəcəli məsələ öz cibidir"

rışdırmaqdır: "Ona görə də, daxildə olan bu kimi qüvvələrdən də öz məkrli planlarını həyata keçirmək üçün bir vasitə kimi istifadə edirlər. Bu gün hər kəs çox gözəl bilir ki, istər okeanın o tərəfindən oturan Sevinc Osmanqızı və Avropanın müxtəlif şəhərlərində köç salan Qənimət Zahid, Qurban Məmmədov və digərlərinin fəaliyyəti açıq-aşkar anti-Azərbaycan fəaliyyətidir. Eyni zamanda da, Azərbaycanın daxilində də müəyyən qüvvələr var ki, onlar üçün

vətən, xalq, millət, dövlət və xalqın gələcək rifahı ikinci dərəcəli, bəlkə də 5-6-cı dərəcəli məsələdir. Onlar üçün birinci dərəcəli məsələ öz cibləridir, mənafeləridir, maliyyə vəsaitidir. Xaricdə olan

bəzi qüvvələrdə bu kimi şəxslərə kifayət qədər maliyyə ayırırlar və onlar da bu maliyyə vəsaiti əldə etmək üçün anormal addımlar atırlar. Mən sizi əmin edərim ki, sentyabr ayına qədər onlara ayrılan bu maliyyə vəsaiti üstündə qırğın başlayacaq. Biz bunun dəfələrlə şahidi olmuşuq. Əlbəttə ki, onların maliyyə vəsaiti qarşılığında aksiyalar kimi anormal hərəkətlərə əl atmaları heç də yaxşı hal deyil. Ümumiyyətlə, adları çəkilən bu şəxslərin sentyabrda planlaşdırdıqları mitinqləri baş tutmayacaqdır. Çünki bu kimi qüvvələrin xalq tərəfindən heç bir siyasi dəstəyi yoxdur".

Gülüana

Payıza doğru rəqəmlər bir az da artacaq

Koronavirusa qarşı 3-cü doza vaksın vurmaq qoruyuculuğu bir az da artırır. Bunu "İki sahil"ə açıqlamasında həkim-infeksionist Nigar Əliyeva deyib. Onun sözlərinə görə, vaksinasıya xəstəliyin ağır gedişatının qarşısını alır:

"Koronavirusa yoluxma sayında artımın əsas səbəbi insanların son vaxtlarda xəstəliyə səthi yanaşmalarıdır. Həmçinin, tədbirlərin yumşaldılması, kütləvi yerlərdə maskadan geniş istifadə olunmaması da buna təsir göstərən amillərdəndir. Hesab edərim ki, vəziyyət belə davam etsə, əvvəlki qədər olmasa da, hissəvi sərtləşmə olacaq. Koronavirusla mübarizədə vaksinasıya yeganə ümidimizdir. Bu gün ağır xəstələrin böyük bir qismi vaksinasıya olunmayanlardır. Belə ki, ölənlərdə bu rəqəm 95 %-ə bərabərdir. Payıza doğru rəqəmlər bir az da artacaq".

Bu gün gizli düşmən adlandır-
dığımız yeni növ koronavirus
COVID-19 infeksiyası ilə mü-
barizə davam etdirilir. Koronavi-
rusun dünyada geniş vüsət almasını
nəzərə alsaq, daha məsuliyyətli ol-
malıyıq. Əlbəttə ki, tətbiq edilmiş
karantin rejiminin qaydalarına əməl
etmək hər bir vətəndaşın əsas və-
zifələrindən biridir. Belə ki, kütlə-
vi toplanma hallarına yol veril-
məməli, maskadan lazımı, tə-
ləb olunan şəkildə istifadə
olunmalı, sosial məsafə
gözlənilməlidir. İctimai
nəqliyyatdan istifadə za-
manı bütün tələblərə
riayət olunmalıdır.
Dövlət başçısının “Biz
birlikdə güclüyük!”
çağırışı pandemiya-
ya qarşı mübarizədə
hər kəsi həmrəy ol-
mağa səslədi. Azər-
baycan Prezidenti-
nin vurğuladığı kimi,
“Biz pandemiyanın
öhdəsindən yalnız
birlikdə gələcək və
normal həyata qayı-
dacağıq”

Dünyada koronavirus
pandemiyasının tüğyan etdi-
yi ilk gündən Azərbaycan Pre-
zidenti İlham Əliyevin rəhbərli-
yi ilə ölkəmizdə koronavirus -
COVID-19 pandemiyasının geniş
şəkildə insanlar arasında yayılma-
sının qarşısının alınması üçün vax-
tında həyata keçirilən zəruri qabaqlayı-
cı tədbirlər Azərbaycanda bu xəstəliyin
geniş yayılmasının qarşısını almış oldu.
Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin iradə-
si və təşəbbüskarlığı sayəsində ilk gündən
ölkəmizdə koronavirusun geniş yayılması-
nın qarşısını almaq məqsədilə vətəndaşları-
mızın sağlamlığının qorunmasına xidmət
edən bütün zəruri, qabaqlayıcı addımlar re-
allaşdı. Pandemiya ilə mübarizə üçün zəruri
infrastruktur yaradılması, bütün texniki-
təşkilati məsələlər uğurla həllini tapmış ol-
du.

AZƏRBAYCAN QLOBAL TƏHLÜKƏNİN MİNİMALLAŞDIRMAQ ÜÇÜN ƏN SƏMƏRƏLİ TƏDBİRLƏR HƏYATA KEÇİRƏN ÖLKƏLƏRDƏN BİRİDİR

Ölkə Prezidenti İlham Əliyevin göstərişi
əsasında Nazirlər Kabinetinin Sərəncamı ilə
2020-ci il 30 yanvar tarixində Azərbaycan
Respublikasında yeni koronavirus xəstəliyi-
nin yayılmasının qarşısının alınmasına dair
Fəaliyyət Planı təsdiq edildi. Koronavirus
xəstəliyinin Azərbaycan ərazisində yarada-
biləcəyi təhlükənin qarşısının alınması, pro-
filaktik və təcili təxirəsalınmaz tədbirlərin operativ
həyata keçirilməsi məqsədilə Nazirlər Kabi-
netinin yanında Operativ Qərargah yaradıl-
dı. Həyata keçirilən qabaqlayıcı tədbirlər nə-
ticəsində Azərbaycan dünyada pandemiya
qurbanlarının sayına görə sonuncu yerlərdən
birində qərarlaşır. Ümumdünya Səhiyyə
Təşkilatı “COVID-19”-la bağlı milli və beynəlxalq
səviyyədə göstərdiyi ciddi səylərə görə,
Azərbaycan hökumətinə dərin minnətdarlığını
bildirməsi də əbəs deyil. ÜST ekspertlərinin də
qeyd etdikləri kimi, Azərbaycan hazırkı global
təhlükənin ölkə əhalisinə təsirini mümkün qədər
minimallaşdırmaq üçün ən səmərəli tədbirlər həyata
keçirən ölkələrdən biridir. Koronavirusa yoluxmuş
bütün pasiyentlər Azərbaycanın ən yaxşı
xəstəxanalarında dövlətin hesabına müalicə
olunur. Dünya standartlarına cavab verən
“Yeni klinika” da istifadəyə verildi. Ölkəmizin
40-dan artıq xəstəxanasında, eləcə də modul
tipli xəstəxanalarda COVID-19-a yoluxmuş
xəstələr müalicə alırlar.

COVID-19 TESTİ POZİTİV OLANLARIN 90 FAİZİNDƏN ÇOXU PEYVƏND OLUNMAYAN VƏTƏNDAŞLARDIR

Bütün dünya üçün təhlükəli virusa çevrilən
COVID-19 pandemiyası ilə mübarizə
hələ də davam etməkdədir. Son dövrdə
Azərbaycanda yoluxma və bununla bağlı
ölüm hallarının artması müşahidə olunmaq-
dadır. İki həftə əvvəl Azərbaycanda günde-
lik yoluxma 272 idisə, bu gün artıq 1200 nə-
fəri ötür. Bu rəqəm ölkəmizdə virusun ya-
yılma sayında artımın kifayət qədər oldu-
ğunu biruzə verir. Vurğulamaq yerinə düşər
ki, bu gün dünyada, xüsusilə region ölkə-
lərində, Rusiya, İran, Gürcüstanda COVID-
19-a yoluxma hallarında kəskin sıçrayış
müşahidə edilir. Belə ki, qonşu Türkiyədə
gündəlik yoluxma son 3 ayda maksimum
həddə çatıb. İyul ayı ilə müqayisədə yolu-
xanların sayı 6 dəfə artıb. İyunda bu rəqəm
5-7 min idi, indi isə 22-25 min təşkil edir.
Gürcüstanda son sutkada 3344 nəfər yolu-

xub, 30 nəfər vəfat edib. Rusiyada yalnız
paytaxt Moskvada son sutkada yoluxanların
sayında 20 faizlik artım qeydə alınıb. İranda
isə yoluxmada son vaxtların maksimum
göstəricisi qeydə alınıb və təkcə bir gündə
39 min 619 nəfərdə yoluxma qeydə alınıb.
Qeyd olunmalıdır ki, virusun yeni ştammla-
rının region ölkələrində yayılması Azərbay-

can əhalisi üçün də signal olmalıdır. Ölkə-
mizdə də mövcud vəziyyət həyəcan təbili
çalır. Bu gün koronavirusa qalib gəlməyin
yeganə yolu vaksinasia olunmaqdır. Xatır-
ladaq ki, vaksinasia start verən Avropa
İttifaqından bir ay sonra Azərbaycanda bu
prosesə başlanılıb. Azərbaycan Cənubi
Qafqazda isə ilk olaraq vaksinasia
işlərinə start vermiş ölkədir. Pey-
vəndləmə səviyyəsi baxımından
isə MDB ölkələri arasında lider
mövqelərdədir. Ölkəmizdə
koronavirus əleyhinə vaksi-
nasia prosesi 2021-ci il
yanvarın 18-də başlayıb.
Bu proses 2021-2022-ci
illər üçün təsdiqlənmiş
Vaksinasia Strategi-
yası çərçivəsində
aparılır. Artıq bu gün
ölkəmizdə əhaliyə
koronavirusa qarşı
5 milyon dozadan
çox vaksin vurulub.
Vaksinasia zama-
nı “CoronaVac”,
“Vaxzevria”, “Sput-
nic V”, “Pfizer”, “Si-
novac” kimi pey-
vəndləri istifadə edi-
lir. Statistika göstə-
rir ki, COVID-19 testi
pozitiv olanların 90
faizindən çoxu pey-
vənd olunmamış şəxs-
lərdir. Mütəxəssislərin
fikrincə, elmi araşdırma-
ların nəticələrinə əsasən mü-
əyyən olunub ki, peyvəndlən-
dikdən sonra virusa yoluxan
şəxslərdə virus yükü əhəmiyyətli
dərəcədə aşağı olub. Virus yükü
aşağı olduğu üçün həmin şəxslərin
əksəriyyəti çox yüngül simptomlarla olub
və ya yoluxduqlarından xəbərsiz olublar.
Odur ki, vətəndaşların vaksinasiası zəruri-
dir. Peyvəndlənmənin aparılması hər bir in-
sanın özünü və ətrafındakıları qorumaq
üçün ən yaxşı vasitədir. Dövlət başçısının
rəhbərliyi ilə ölkəmizdə aparılan genişmiq-
yaslı kompleks tədbirlər öz nəticəsini verir
və şübhəsiz ki, yaxın vaxtlarda pandemiya
ilə mübarizədə daha yüksək nəticələr öz
bəhrəsini verəcək. Artıq avqustun 9-dan eti-
barən, ölkədə istifadəsinə icazə verilən
vaksinlərə qarşı əks-göstərişləri olan şəxs-
lərə “Əks-göstəriş sertifikatı”nın verilməsi-
nə başlanılıb. Əks-göstərişləri olmayan və-
təndaşların nəzərinə çatdırılır ki, dünyada
və ölkəmizdə aparılan tədqiqatlardan əldə
olunmuş nəticələrin təhlili bir daha göstərir
ki, virusun yeni və sürətlə yayılan təhlükəli
növlərindən qorunmağın ən effektiv yolu
vaksinasiaadır.

Ölkəmizdə qapalı məkanlarda tibbi mas-

ka, digər qoruyucu vasitələr, dezinfeksiyae-
dici maddələrdən istifadə də diqqətdə sax-
lanılır. Əhali arasında karantin rejiminə ri-
ayət olunması məqsədi ilə maarifləndirmə iş-
ləri davamlıdır.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Ölməz “Don Kixot” əsəri ilə məşhurlaşmış ispan yazıçısı Migel de Servantes yazırdı ki, xəyanət, bəlkə kimsə xoş gələ bilər, amma xəyanətkarlara hamı nifrət edir. Bəli, bu gün ürəyində Azərbaycan sevgisi olan hər bir vətəndaşımız Əli Kərimli, Cəmil Həsəni, Gültəkin Hacıbəyli, Qənimət Zahid, Leyla Yunus, Arif Məmmədov, Sevinc Osmanqızı, Vidadi İsgəndərli və digərlərinin satqınlığının şahidi olur. Bu satqınların son günlərdə səsləndirdikləri sərsəm fikirlər bir daha sübut edir ki, onlar Azərbaycanı sevməyən ermənipərəst dairələrin tapşırıqlarını yerinə yetirirlər. Ancaq elin gözü tərəzidir, dünənki dələduzların meydana çıxıb özlərini vətənpərvər kimi xalqa sırımağa çalışmalarının heç bir faydası yoxdur. Xalq erməni dəyirmanına su tökən bu satqınların kim olduqlarını çox gözəl bilir.

biri də odur ki, baş nazir Nikol Paşinyana qarşı amansız mübarizə aparən erməni bloggerlər və xaricdə yaşayan siyasi mühacirlər Ermənistanla qarşı hər hansı bir tən-

oyun alətinə çevirsin. Baxın, budur AXCP-nin və onun başında duran Əli Kərimlinin xisləti.

Azərbaycan cəmiyyətində bu gün əsas müzakirə mövzusu Ermənistanın işğalından azad olunmuş ərazilərimizdə quruculuq işləri və bu işlərə hər kəsin töhfə vermək istəyi ilə bağlıdır. Xalqımız 30 ilə yaxın işğal altında olan torpaqlarımızın 44 günlük Vətən müharibəsi nəticəsində rəşadətli Ordumuz tərəfindən azad edilməsini qürurla qeyd edir.

Məlumdur ki, ötən il noyabrın

book” səhifəsində paylaşması buna sübutdur. Ə.Kərimli utanmadan deyir ki, bu yazı guya “İkinci Qarabağ savaşının nəticələri ilə bağlı xalqı manipulyasiya etmək cəhdlərinə verilmiş çox tutarlı cavabdır”.

Görünən odur ki, Ə.Kərimli ilə Q.Zahid ermənidən daha çox ermənilik etməyə çalışırlar. Əks halda, ordusu darmadağın olmuş, bu gün acınacaqlı vəziyyətə düşmüş Ermənistanla göstərilən bu diqqət və canıyananlıq hardan qaynaqlanır? Bu şəxslər bütün imkanları ilə erməni xalqına məğlub olmadıqlarını sübut etməyə çalışırlar.

Q.Zahidin yazdığı və Ə.Kərimlinin paylaştığı yazıda “kapitulyasiya” termininin “dərin” izahı verilir və nəticə etibarilə göstərilir ki, guya Ermənistan məğlub olmayıb. Belə olan halda, 44 gün ərzində Azərbaycan Ordusunun döyüşlə böyük əraziləri azad etməsinə, sonra Ermənistanın üç böyük rayonu Azərbaycana qaytarmağa məcbur olmasına niyə toxunulmur? Çünki 44 gün davam edən Vətən müharibəsi Azərbaycanın tam qələbəsi ilə yekunlaşdı. Bu qələbənin ilk olaraq müəlif Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevdir. Məhz onun qurduğu strategiya nəticəsində Azərbaycan bu qələbəni tam təmin etdi. Və Azərbaycan bu müharibədə qalib gəlmək üçün ilk olaraq iqtisadi və diplomatik potensialını gücləndirdi. Ancaq bu günü Əli Kərimli, Cəmil Həsəni, Gültəkin Hacıbəyli, Qənimət Zahid, Leyla Yunus, Arif Məmmədov, Sevinc Osmanqızı, Vidadi İsgəndərli və bu kimi satqınlar Azərbaycanın əldə etdiyi möhtəşəm qələbəni həzm edə bilmir. Və bu gün sosial şəbəkə virusları cinayəti demokratiya, əxlaqsızlığı şəxsi həyat, xəyanəti fəaliyyət azadlığı kimi təqdim etməyi “siyasi mübarizə” adlandıraraq özlərini “əsl müxalifətçi” hesab edirlərsə, o zaman susmaq haraya qədər? Belə bir məqamda susmaq yox!

Yəni bu qədər, Sevinc Osmanqızı, Vidadi İsgəndərli, Əli Kərimli, Cəmil Həsəni, Qənimət Zahid, Gültəkin Hacıbəyli və bu kimi məxluqların “Azərbaycan əsgəri” adından danışmağa! Yəni bu qədər iftira dediniz! Cəmiyyət sizlərə aşırı nifrət edir, yaxın zamanlarda əlahəzrət qanun qarşısında cavab verəcəkləriniz günü səbirsizliklə gözləyir! Və xalqımız əmin olsunlar ki, Vətənə və dövlətə qarşı xəyanət yolu tutan bu satqın və naqis xəyanətkarlar gec-tez öz layiqli cəzalarını alacaqlar!

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Milli xəyanət tarixçəsini yazanlar...

Əli Kərimli və Qənimət Zahid kimi satqınlar Ermənistanın məğlubiyyətini özünün şəxsi məğlubiyyəti kimi qəbul edir

bəttə ki, ölkə ictimaiyyətində ciddi narazılıq, qəzəb doğurur.

Vətəni xaricdə “gözəl həyata” dəyişən satqınlar...

Şübhəsiz, milli satqınlar bu gün özlərini “müxalifətçi” kimi qələmə versələr də, əslində, Vətəni xaricdə “gözəl həyata” dəyişən adi xəyanətkərlərdir. Bəli, satqın və xəyanətkar! Son günlər Ermənistan mediasının və sosial şəbəkələrin erməni seqmentində Azərbaycanla bağlı məlumatlar yayılan zaman “etibarlı mənbə” kimi Sevinc Osmanqızı və Arif Məmmədova istinad etmələri məhz belə deməyə əsas verir. Məsələn, keçmiş səfir, 2015-ci ildə Azərbaycanı satdığı üçün diplomatik missiyadan rüsvayçılıqla qovulan Arif Məmmədov çıxışlarında həqiqətə uyğun olmayan, Azərbaycana qarşı qarayaxma kampaniyasına işləyən fikirlər səsləndirməklə erməniləri sevindirir. Bu satqın iddia edir ki, guya, bir sıra ölkələrdə azərbaycanlılarla ermənilər arasındakı münasibətin səbəbkarı Azərbaycan hökumətidir və bununla hazırkı rəhbərlik daxili problemlərdən fikirləri yayındırmağa çalışır. Lakin satqın diplomatın xaincəsinə deyilmiş bu sərsəm fikirlərinin kökündən yanlış olduğunu sübuta yetirməyə ehtiyac yoxdur.

Acı təəssüf doğuran faktlardan

qidi fikirlər səsləndirmədilər, əksinə, Azərbaycana qarşı hər bir erməni birliyə çağırırdılar. Xüsusilə qeyd etmək yerinə düşər ki, hansı ölkədə yaşamalarından asılı olmayaraq, erməni erməniliyində qalır. Nə qədər bir-birinə rəqib olsalar da, Azərbaycanla mübarizə məsələsində birləşirlər. Amma bizim bu üzəndən qayıdaraq “müxalifətçilər” belə həssas və məsuliyyətli məqamda birliyə və erməni təcavüzünə qarşı həmrəy olmaq əvəzinə Azərbaycan hökumətini ləkələməyə və rəsmi Bakını ittiham etməyə başladılar.

Əli Kərimli üçün satqınlıq hər şeydən üstündür

Bu gün Əli Kərimli üçün heç nə dəyişməyib. Ermənistanı və Paşinyanı tərifiylə Azərbaycan hakimiyyətini günahlandırmaqla, öz ələmində “siyasət” aparır. Hətta öz “Facebook” postunda yazır ki, “Ermənistanın yeni hakimiyyəti dinc demokratik inqilabdan əldə etdiyi imic üstünlüyünü Qarabağ uğrunda mübarizədə öz resursuna çevirir”.

Fikir verin, insan nə qədər hakimiyyət və pul hərisi olmalıdır ki, torpaqlarımızı işğal etmiş, insanlarımızı qətl və şikəst etmiş düşmənlərimizə tərif yağdırsın və xalqımızın ən böyük problemini siyasi

10-da Azərbaycan, Rusiya prezidentləri və Ermənistanın baş nazirinin imzaladıqları birgə Bəyanatla müharibə başa çatdı. Bu bəyanata əsasən Ermənistan Ağdam, Kəlbəcər və Laçın rayonlarını da Azərbaycana dinc yolla qaytarmağa məcbur oldu. Ermənistan rəhbərliyi ordunun demək olar ki, dağıldığını və bu razılaşmanı imzalamağa məcbur olduğunu bəyan etdi. 10 noyabr razılaşmasını Azərbaycan xalqı böyük coşqu, Ermənistan cəmiyyəti isə kədər hissi ilə qeyd etdi. Təsədüfi deyil ki, ermənilər bu məğlubiyyəti həzm edə bilmir, hələ də bu günə qədər Paşinyan hakimiyyətinə qarşı etiraz aksiyaları keçirirlər. Ermənistan cəmiyyəti də açıq-aşkar 10 noyabr Bəyanatının kapitulyasiya aktı olduğunu etiraf edir.

Amma təəccüb doğuran məqamlardan biri bundan ibarətdir ki, belə bir şəraitdə, konkret olaraq özlərini “Milli şura” adlandıran, əslində isə antimillil şura ünsürləri olan radikal qazanan böyük qələbəmizə kölgə salmağa çalışırlar. Ermənilərin özləri 10 noyabr razılaşmasını Ermənistan üçün kapitulyasiya hesab etdikləri halda, Azərbaycanın radikal müxalifəti bunun əksini iddia edir. Qənimət Zahidin bu razılaşmanın ermənilərin kapitulyasiyası olmaması haqqında sosial şəbəkələrdə yazdığı “məqalə”, AXCP sədri Əli Kərimlinin isə həmin yazını özünün “face-

“10 noyabr 2020-ci il, üçtərəfli hökumətlərarası sazişin 4-cü maddəsinin tələbinə görə “Rusiya Federasiyasının sülhməramlı kontingenti erməni silahlı qüvvələrinin çıxarılması ilə paralel şəkildə” yerləşdirilməli idi. Sülhməramlılar sənəd imzalandıqdan bir neçə saat sonra təmas xəttinə və Laçın dəhlizinə yerləşdikləri halda, erməni silahlılarının çıxardılması haqqında ötən müddət ərzində heç bir məlumat verilməyib”. Bunu SİA-ya açıqlamasında ANAP-ın sədri Abutalıb Səmədov bildirib.

Onun sözlərinə görə, bu ilin yanvar ayından fəaliyyətə başlayan, tərkibində 60 nəfər türk hərbiçisinin təmsil olduğu “Monitoring mərkəzi” də bu barədə heç bir məlumat verməyib: “Bununla belə, bir qədər əvvəl Moskvada iki ölkənin xarici işlər nazirlərinin müavinləri səviyyəsində mərkəzin fəaliyyəti müzakirə olundu və yüksək qiymət aldı. Elə həmin dövrdə hörmətli Rə-

“Atəşkəsin pozulmasında Rusiyadakı bəzi qruplar maraqlıdır”

cəb Tayyib Ərdoğan və Rusiya prezidenti “Monitoring mərkəzi”nin fəaliyyətini tele-

fonla müzakirə etdilər və görülən işlərdən razı qaldıqlarını bildirdilər. Bu dəyərləndirmələr erməni silahlılarının ərazimizdən çıxarılması istiqamətində işlərin aparıldığını söyləməyə imkan verir. Çünki, silahlıların çıxardılmasını təmin etmək vəzifəsi “Monitoring mərkəzi”nin üzərinə qoyulub və əslində mərkəzin əsas işi atəşkəsin qorunması və silahlıların çıxarılmasından ibarətdir”.

A.Səmədov onu da bildirib ki, Qarabağda erməni silahlıları hələ də qalmaqdadır və onlar ərazimizdə ara-sıra təxribatlar törətməyə, atəşkəsi pozmağa cəhdlər göstərirlər: “Bunların qarşısını almaq üçün Qarabağda “antiterror əməliyyatı” keçirməyə eh-

tiyac varmı? Zənnimcə, yox. Belə bir əməliyyatın keçirilməsi mütləq Türkiyə və Rusiya ilə razılaşdırılmalıdır. Əks halda, biz bir tərəfdən, bölgədə əsas müttəfiqimiz olan Türkiyəni çətin vəziyyətə salmış olarıq, digər tərəfdən, Rusiya sülhməramlılarını qarşımıza almış olarıq. Bu gün buna qətiyyən getmək olmaz.

Sərhəddə baş verən atəşkəsin pozulma hallarına gəldikdə isə deməliyəm ki, bu cür halların baş verməsində Paşinyan hökumətindən daha çox Ermənistanda və Rusiyada olan müxtəlif qruplar maraqlıdır. Bu cür təxribatlara ordumuz hər dəfə layiqli cavabı verib və bundan sonra da verəcəkdir. Güman edirəm ki, erməni təxribatlarına-sərhəddə atəşkəsin pozulması hallarına daha kəskin reaksiya verməyə, əlahiddə tədbirlər görməyə hələlik heç bir ehtiyac yoxdur”.

Gülyana

Ermənistandan Qarabağa yenidən əsgərlərin gəlməsinə dair məlumatlar yayılıb. Verilən məlumatlara görə, şəxsi heyət 12 “Kamaz”, 3 “Ural” və digər yük maşınları ilə rus sülhməramlılarının nəzarət etdiyi bölgələrə daşınır, o cümlədən, mülki geyimli hərbiçilər minik avtomobilləri ilə Qarabağa keçir. Məlum məsələdir ki, müharibədən sonra rus sülhməramlılarının şərait yaratması ilə Ermənistandan Qarabağa əsgər daşınıb.

Qarabağa daşınan erməni əsgərləri

Proses ötən ilin noyabr-dekabr ayında keçirilən anti-terror əməliyyatından sonra bir qədər səngidi. İndi yenidən aktivləşmə var və bu, Ermənistanın atacağı addımlardan da xəbər verir. 10 noyabr razılaşmasının 4-cü bəndinin icrasına qarşı çıxacaqları təqdirdə sərhədlərin delimitasiyası prosesinin qarşısını almaq məqsədilə Qarabağda ikinci tənqibat cəbhəsini açmaqla.

Burada diqqətçəkən əsas məqam sülhməramlıların missiyasını

yerinə yetirmədiyini təsdiq edən informasiyanın Lavrovun Bakıya zəngindən sonra yayılmasıdır. Buna isə bir neçə səbəb ola bilər. Sergey Lavrov Ceyhun Bayramov danışıqları ürkəçən olmayıb. Belə ki, telefon zənginin Stanislav Zasin İrəvanda KTMT-nin sərhəd məsələsinə müdaxilə mexanizmlərini müzakirə etdiyi vaxt edilməsi də Moskvanın “yeni təkliflər” irəli sürdüyü ehtimalını önə çıxarır.

İkinci mümkün bir səbəb isə, Ceyhun Bayramov üçtərəfli razılaşmaların icrası, xüsusilə erməni qoşunlarının çıxarılmasını nəzərdə tutan 10 noyabr bəyanatının 4-cü bəndi ilə bağlı Lavrovdan lazımi cavab almayıb. Beləliklə, bununla da Bakı Moskvaya “rus sülhməramlıları bölgədə missiyasını yerinə yetirə bilmir” mesajını ötürür. Məlum olduğu kimi Rusiya erməni qoşunlarının çıxarılması şərtini yerinə yetirmək əvəzinə, yeni əsgərlərin gəlişinə şərait yaradır.

Bu yöndə rəsmi Bakının əsas isteklərindən biri də Türkiyənin sülhməramlı kontingentində fəaliyyətinin genişləndirilməsidir. İlham Əliyev-Vladimir Putin görüşündə bu məsələnin qaldırıldığı versiyanı da qeyd etmişdik. Görünür ki, bu yöndə müsbət razılaşma olmayıb. İstəyimizə nail olmaq üçün bu tip informasiyalar ilə antiterror əməliyyatı variantı gündəmə gətirilir. Ötən il olduğu kimi yenidən kiçikçaplı əməliyyatların keçirilməsi də istisna deyil. Beləliklə, media orqanları kimi bizim də borcumuz bu məlumatları işıqlandırmaq, xalqı bu barədə marifləndirməkdir. Yalnız bu cür xalqımız bu məsələni aktuallaşdıraraq Rusiyanın siyasəti ilə barışmaz olduğunu ortaya qoya bilər.

Əliyev-Vladimir Putin görüşündə bu məsələnin qaldırıldığı versiyanı da qeyd etmişdik. Görünür ki, bu yöndə müsbət razılaşma olmayıb. İstəyimizə nail olmaq üçün bu tip informasiyalar ilə antiterror əməliyyatı variantı gündəmə gətirilir. Ötən il olduğu kimi yenidən kiçikçaplı əməliyyatların keçirilməsi də istisna deyil. Beləliklə, media orqanları kimi bizim də borcumuz bu məlumatları işıqlandırmaq, xalqı bu barədə marifləndirməkdir. Yalnız bu cür xalqımız bu məsələni aktuallaşdıraraq Rusiyanın siyasəti ilə barışmaz olduğunu ortaya qoya bilər.

Ali Baş Komandanın isə bu məsələlər barədə də planları olduğundan əmin olmaq olar. Hesab etmək olar ki, kifayət qədər uzaqgörən siyasi səriştəyə sahib olan Prezidentimiz İlham Əliyevin siyasəti gedişləri artıq nəzərdə tutulub. Buna görə də xalq olaraq səbrli davranıb dövlətimizin arxasında olmalıyıq. Həm xalq həm də ordu olaraq heç bir provakasiyaya getməməliyik. Yalnız bu cür öz haqq yolumuzu uğurlu bir şəkildə təmməyə bilərik.

Digər tərəfdən əsgərlərin daşınması ilə bağlı xəbərlərin provakasiya məqsədli dezinformasiya olması ehtimalı da var. Çoxumuza məlumdur ki, Rusiya tərəfi həttə həddindən dəfələrlə artıq vaksini Qarabağa gətirmişdi. Buradakı məqsəd həm ərazidəki ermənilərin sayını şişirtmək, həm də “yeyinti”ləri çoxaltmaqdır. Öz korruptsiya həvəsi ilə ad qazanmış rus hərbiçisi Qarabağda da oxşar fəaliyyətlə məşğuldur. Azərbaycan tərəfi isə qısa müddətdə bu yöndə tədbirlərin görülməsini tələb edir. Əks təqdirdə heç bir əməkdaşlıqdan və üçtərəfli razılaşmadan söhbət gedə bilməz.

Zərdüş Quluzadə

“Yoluxmada artımın bu şəkildə davam etməsi narahatlıq yaradır”

Karantin rejiminin yumşaldılması, xüsusilə toyların keçirilməsinə icazə verilməsi, restoran və ticarət obyektlərinin, metronun açılması və digər yumşalma tədbirləri əhalidə müəyyən arxayınlıq yaratdı və nəticədə bu gün yoluxmaların sayında xeyli artım müşahidə olunmaqdadır.

Yoluxma sayında artımın bu şəkildə davam etməsi narahatlıq yaradır. Bu Trend-ə TƏBİB-in Elmi-Tədqiqat Profilaktika İnstitutunun elmi işlər üzrə direktor müavini Akif Qurbanov deyib.

A.Qurbanov bildirib ki, yumşalma tədbirlərindən sonra insanlar arasında təmaslar artdı və təəssüf ki, pandemiya qaydalarına tam əməl olunmadığı üçün yoluxmaların da sayı artdı: “Bu onu göstərir ki, bir qədər ehtiyatlı olmalıyıq, vaksinasia prosesində daha aktiv iştirak etməliyik. Düzdür, insanların müəyyən qismi vaksinasia olunub, bir qismi isə xəstəliyi keçirib, ancaq nəzərə almaq lazımdır ki, vaksinasia olunmayan, virusa yoluxmayanların da sayı çoxdur. Ona görə də hazırda yoluxmanın artması fonunda qorunma tədbirlərinə əməl etməyimiz vacibdir.

Yoluxmaların sayında artım eyni zamanda onu göstərir ki, hələ də əhali arasında virusa qarşı kütləvi immunitet formalaşmayıb. Ona görə də qorunma qaydalarına ciddi əməl olunmalıdır. İkinci tərəfdən bizim bir yolumuz var, vaksinasia. Vaksinasia olunmayanlar hökmən peyvənd vurdurulmalıdır. Hamımız vaksinasia olunsaq, onda yoluxma sayları bizi o qədər də narahat etməyəcək”.

A.Qurbanov bildirib ki, pandemiya hələ bitməyib: “Azərbaycanda vəziyyətin nisbətən əlverişli olması dövlət tərəfindən görülməli tədbirlərin nəticəsidir. Qonşu ölkələrdə nələr baş verdiyini hər kəs yaxşı görür, yeni yoluxma sayları həddən artıq çoxdur. Azərbaycanda da yoluxma saylarında artımın bu şəkildə davam etməsi artıq narahatlıq yaradır. Normal həyata qayıtmaq, yenidən sərt qaydaların tətbiq olunmasını istəyirikse, onda gerek ehtiyatlı olaq, hamımız vaksinasiyada iştirak edək”.

Daha 8 müəssisə Rusiyaya alma ixrac edəcək

Azərbaycandan Rusiyaya ixrac olunan pomidor və alma məhsullarına tətbiq edilən məhdudiyyətlərin aradan qaldırılması sahəsində Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi və aidiyyəti qurumların birgə tədbirləri davam edir.

Agentliyin informasiya təminatı və innovativ həllər şöbəsinə AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, həyata keçirilən birgə tədbirlər çərçivəsində Rusiya Dövlət Baytarlıq və Fitosanitar Nəzarət üzrə Federal Xidmətinin (“Rosselxoznadzor”) əməkdaşlarının iştirakı ilə respublika ərazisində fəaliyyət göstərən pomidor və alma istehsalı müəssisələrinə birgə videomonitorinqlər davam etdirilir.

Bununla yanaşı, müəssisələrdə həyata keçirilən sağlamlaşdırıcı tədbirlər və aparılan araşdırmaların nəticələri ilə əlaqədar məlumatlar müntəzəm qaydada Rusiya tərəfinə təqdim olunur. Görülən işlərin məntiqi nəticəsi olaraq “Rosselxoznadzor” tərəfindən avqustun 10-dan daha 8 istehsal müəssisəsindən həmin ölkəyə alma ixracına icazə verilib.

Ümumilikdə indiyə qədər Rusiyanın müvafiq qurumu tərəfindən 54 istehsal müəssisəsindən qonşu ölkəyə məhsul ixracına icazə verilib. Rusiyaya alma ixracına icazə verilmiş müəssisələrin ixrac potensialı 121 min 517 ton təşkil edir ki, bu da ötən il ərzində Rusiyaya ixrac olunan 66 min 924 ton alma məhsulunun 181,5 faizi həcmindədir.

Bu ay Ağdama ilk turist səfəri təşkil ediləcək

Dövlət Turizm Agentliyi (DTA) Qarabağa turist səfərlərinin təşkil edilməsinə başlayır. “İki sahil” xəbər verir ki, bu barədə Agentliyin sədri Fuad Nağıyev məlumat verib.

Onun sözlərinə görə, ilk səfər bu ayın sonunda Ağdama təşkil olunacaq: “Bu səfər “Yolumuz Ağdamdır” adı ilə baş tutacaq. Biz Ağdamda doğulmuş və təxminən 30 ildir ki, ora gedə bilməyən sakinlərin ziyarətini təşkil edəcəyik”.

DTA-nın Regional inkişaf sektorunun müdiri Elgün Cavadov isə bildirib ki, bu ilin əvvəlindən Qarabağ Turizm Marşrutları konsepsiyası hazırlanıb. Konsepsiyaya Ağdam və Füzuli-Xocavənd marşrutları daxildir. Ağdama səfər barədə ictimaiyyətə məlumat verəcək. Çünki iştirakçılıq məsələsi var. Həmçinin biletlərin onlayn və oflayn alınması məsələsi var. Qiymətlərə gəlincə isə hazırda bu barədə müzakirələr aparılır. Belə ki, hazırda İdarələrarası Mərkəzi Səviyyəsində müzakirələr gedir və biz təkliflərimizi vərnişik. Sonuncu müzakirədə qiymətlərlə bağlı qərar verəcək Füzuli-Xocavənd marşrutu üzrə isə biz özümüz oralarda olmuş və maraqlı yaranarsa gələn ildən bu istiqamətdə də turlar təşkil edə bilərik”.

“Azərbaycanda iqtisadi artım tempinin BMT-nin müəyyənləşdirdiyi hədəflər üzrə daha da yüksələcəyi proqnozlaşdırılır”

Azərbaycan BMT-nin prinsiplərinə və minillik inkişaf məqsədlərinə uyğun olaraq öz iqtisadiyyatını daha da inkişaf etdirəcək. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Milli Məclisin deputatı Vüqar Bayramov deyib.

Deputat qeyd edib ki, Azərbaycanda həyata keçirilən iqtisadi siyasətin əsas hədəfləri dayanıqlı və balanslı iqtisadi inkişafa nail olmaqdır. Pandemiyanın təsirlərinə baxmayaraq, Azərbaycan 2021-ci ildə iqtisadi artım tempini bərpa edib. Yarım ilin yekunlarında 2 faiz iqtisadi artım qeydə alınıb. Bu rəqəmin ilin sonlarında 4 faizə yaxın olacağı güman edilir. Eyni zamanda, beynəlxalq maliyyə qurumları növbəti illərdə daha sürətli iqtisadi artım proqnozlaşdırır.

“Davamlı iqtisadi artıma nail olmaq üçün BMT-nin Minilliyin İnkişaf Məqsədləri çərçivəsində əməkdaşlıq çox vacibdir. BMT tərəfindən 17 əsas hədəf müəyyənləşdirilib. Buna yoxsulluğun aradan qaldırılması, səhiyyə və təhsil xidmətlərinə əlçatanlığın artırılması və keyfiyyətin yüksəldilməsi, gender bərabərliyinin dəstəklənməsi, iqtisadi inkişaf, məşğulluq, o cümlədən BMT çərçivəsində əməkdaşlığın gücləndirilməsi kimi məsələlər daxildir. Hər bir hədəf üzrə bəlli indikatorlar var və indikatorlar imkan verir ki, ölkə həmin hədəflərə çatmaqla bağlı real vəziyyəti daha yaxından qiymətləndirə bilsin. Bu əməkdaşlıq ölkəmizdə yoxsulluq səviyyəsinin azaldılmasına, səhiyyə və təhsil xidmətlərinin keyfiyyətinin daha da artırılmasına, dayanıqlı iqtisadi inkişafın daha yaxından dəstəklənməsinə imkan verəcək. Çünki dayanıqlı iqtisadi inkişaf regionda sülhün qorunub saxlanması üçün vacibdir. 44 günlük Vətən müharibəsindəki Zəfərdən sonra formalaşmış yeni çağırışlara əsasən Azərbaycan BMT-nin prinsiplərinə və minillik inkişaf məqsədlərinə uyğun olaraq öz iqtisadiyyatını daha da inkişaf etdirəcək. Bu istiqamətdə əməkdaşlıq Azərbaycan iqtisadiyyatının daha dayanıqlı və balanslı şəkildə inkişafına imkan verəcək. Nəzərə alsaq ki, “Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər” təsdiq edilib, həmin prioritetlər çərçivəsində də Azərbaycanda iqtisadi artım tempinin BMT-nin müəyyənləşdirdiyi hədəflər üzrə daha da yüksələcəyi proqnozlaşdırılır”, - deyir V.Bayramov diqqətə çatdırıb.

Ermenistan ordusu kapitulyasiyadan və növbədənəkar parlament seçkilərindən sonra yenidən qurulur. Orduya yeni rəhbərlər təyin olunur. Baş nazir Nikol Paşinyanın istefasını tələb etmiş generallar və başqa yüksək rütbəli zabıtlar işdən çıxarılır.

Ermənistan dünya ictimaiyyətinin diqqətini özünə çəkmək üçün Azərbaycanla dövlət sərhədində təxribatlar törədir. SSRİ dövründə hamı tərəfindən qəbul edilən ərazilərdən çıxmaq istəmir. Həmin torpaqların guya onlara məxsus olduğunu iddia edir. Beynəlxalq ictimaiyyət isə həmişəki kimi yenə Ermənistanı yerini göstərməkdən vaz keçir. Azərbaycan torpaqları işğal altında olanda həmin beynəlxalq vasitəçilər Ermənistanın işğalçı olduğunu bildirmirdi. Bu cinayətinə görə İrəvan sanksiyaya məruz qalmırdı. İşğalçı Ermənistanla işğala məruz qalan Azərbaycan eyni tutulurdu.

İndi də yenə İrəvanın başı sığallanır. Ermənistandan öz sərhədlərinə çəkilməsi, Azərbaycan torpaqlarından hərbiçilərini çıxarması tələb olunmur. Çünki tərəflər arasında sülh müqaviləsinin imzalanması üçün şərtlərə sərhədlərin delimitasiya və demarkasiyası, Ermənistanın işğalçı istəklərindən əl çəkməsi kimi məsələlər də daxildir. Təəssüf ki, beynəlxalq vasitəçi rolunda çıxış edənlər, yaxud bu istəkdə olanlar bu şərtlərin ödənilməsinə İrəvandan tələb emirlər.

Bu arada ABŞ da Ermənistanı nəzarətsiz qoymayıb. Birləşmiş Ştatların İrəvandakı səfiri Linn Treysi Azərbaycanla sərhədyanı Qərbi Zəngəzur bölgəsinə (Sünik vilayətinə) səfər edib. O, avqustun 9-da Ermənistan hökuməti administrasiyasının nümayəndələri ilə birlikdə polisin yeni patrul xidmətinin işi ilə tanış olub. Linn Treysi Ermənistandakı patrul xidmətinin təşkilində və bu sahədə islahatların aparılmasında ABŞ-ın İrəvana dəstək verəcəyini bildirib. Belə çıxır, beynəlxalq vasitəçilər Ermənistanın sülh müqaviləsi imzalamasında maraqlı deyillər. Ona görə də Azərbaycanla Ermənistan arasında münasibətlərin normallaşmasında hələ də hərbiçilər əsas rol oynayır.

Deməli, Arşak Karapetyan Ermənistan müdafiə nazirinin birinci müavini kimi iyulun 27-də Moskvaya səfər etmişdi. Bundan iki həftə sonra, yeni avqustun 10-da o, Rusiyanın müdafiə naziri Sergey Şoyqunun dövləti ilə yenə Moskvaya yola düşüb. Ötən gün isə Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının Baş katibi Stanislav Zas İrəvana səfər edib. Maraqlıdır, Ermənistanın müdafiə naziri iki həftədən bir Moskvaya niyə gedir? Zas İrəvanda daha

çox nəyi müzakirə edib? Belə ehtimal etmək olar ki, Arşak Karapetyanın birinci müavini kimi səfəri nazir postuna təyinatı ilə bağlı olub. Çünki o, Rusiyadan gələndən sonra nazir təyin olundu. Bu baxımdan onun iyulun 27-dəki səfərini Rusiyanın testindən keçib xeyir-duasını almaq kimi də dəyərləndirmək olar. Qeyd edək ki, Nikol Paşinyan 2018-ci ildə hökuməti formalaşdıranda Rusiya ilə məsləhətləşməyib özbaşınalıq etdiyi üçün sonradan bunun əziyyətini çəkdi. Odur ki, güc strukturlarına təyinatı Kremlin nəzarət etməsini bu dəfə vacib sayıb.

Yeri gəlmişkən, Ermənistanın xarici işlər naziri postu hələ də boşdur. Çünki Rusiya Ermənistan xarici işlər nazirinin birinci müavini Armen Qriqroyanın nazir təyini olunmasını istəmir. Moskvanı bu vəzifədə daha çox Ermənistan parlamentinin keçmiş sədri Ararat Mirzoyan qane edir.

Arşak Karapetyanın avqustun 10-da etdiyi səfər zaman danışıqların Rusiya ilə Ermənistan arasında hərbi əməkdaşlıq məsələləri ilə yanaşı, rəsmi İrəvanın bu sahədə qarşısında duran vəzifələr müzakirə ediləcək. Habelə erməni general-mayora Sergey Şoyqunun tapşırıqlar verəcəyi də istisna olunmur. Bu, Azərbaycandakı Rusiya sülhməramlı hərbiçilərin fəaliyyəti, Xankəndindəki Ermənistan ordusunun vəziyyəti, Ermənistan-Azərbaycan sərhədindəki atışmalarla da bağlı ola bilər. Odur ki, bu dəfə Karapetyanın Şoyqudan konkret tapşırıqlar alaçağı ehtimal olunur.

Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının (KTMT) Baş katibi Stanislav Zas avqustun 9-da İrəvana səfər edib. O, Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan, xarici işlər naziri səlahiyyətlərini icra edən Armen Qriqoryan, müdafiə naziri Arşak Karapetyan və başqa rəsmilərlə görüşüb. Baş katiblə görüşlərdə daha çox Azərbaycanla sərhəddəki vəziyyət müzakirə olunub. Heç şübhəsiz, rəsmi İrəvan sərhəddə KTMT hərbiçilərinin yerləşdirilməsinə nail olmağa çalışır. Yaxud sərhəddəki vəziyyətlə bağlı İrəvanın təxribat

İrəvanın baş tutmayan təxribatı

çı mövqeyinin müdafiə olunması na cəhd göstərir. Ancaq Ermənistanın KTMT və üçüncü qüvvələri bölgəyə cəlb etmək cəhdi hələ ki baş tutmur. Qurumun baş katibi Stanislav Zas erməni rəsmilərlə keçirdiyi görüşlərdə bunu bir daha bildirib: "Biz hesab edirik ki, Ermənistanla Azərbaycan arasında sərhəd münaqişəsinin tənzimlənməsi ilə bağlı siyasi imkanlar tükənməyib". O qeyd edib ki, məsələnin həlli üçün Ermənistan-Azərbaycan-Rusiya formatında fəaliyyət vacibdir. S.Zas bildirib

ki, vəziyyət KTMT-nin diqqətindədir və Ermənistanın dövlət strukturları ilə birlikdə sərhəddə uyğun monitoring həyata keçirirlər.

Qeyd edək ki, bu hərbi təşkilatla Paşinyan hökuməti arasında ciddi problem yaşanıb. Həmin hadisə səbəbindən Ermənistan baş katib postuna növbəsini belə itirdi. Bu il sentyabrın 15-də Düşənbədə KTMT xarici işlər və müdafiə nazirlərinin, təhlükəsizlik şurası katiblərinin birgə iclası, sentyabrın 16-da isə KTMT Kollektiv Təhlükəsizlik Şurasının sammiti

keçiriləcək. Bu toplantıda təşkilata sədrlik Ermənistanı veriləcək. Şuranın sessiyasında 4 sənədin imzalanacağı gözlənilir. Onlardan biri KTMT sülhməramlılarının fəaliyyəti ilə bağlı razılaşmanın dəyişdirilməsi, onların cəlb edilməsi imkanlarının müəyyənləşdirilməsidir. Odur ki, Moskva və İrəvanın Azərbaycanla sərhəddə, Rusiya sülhməramlı hərbiçilərinin nəzarəti altında olan Azərbaycan bölgələrinə KTMT-nin sülhməramlıları adı altında hərbi qüvvə yerləşdirəcəyini ehtimal etmək

olar.

Beləliklə, ABŞ Ermənistan polisi üçün yeni patrul xidmətində yardım edir. Ağ Evin bu kimi işlər də daxil olmaqla rəsmi İrəvana islahatlara yardım adı altında milyonlarla maliyyə vəsaiti ayracağı, yaxud bu istiqamətdə işin təşkili-nə dəstək olacağı gözlənilir. Rusiya isə KTMT sülhməramlılarını regiona gətirmək üçün İrəvanla yeni planı müzakirə edir...

Sədrəddin İsmayilov

Milli mədəniyyətimizin inkişafına töhfə vermiş böyük sənətkar

Azərbaycan milli mədəniyyətinin inkişafı dövlət mədəniyyət siyasətinin əsasında dayan prioritet məsələlərdəndir. Mədəniyyət və incəsənətin inkişafını stimullaşdırmaq dövlət siyasətində xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Ulu Öndər Heydər Əliyev ənənələrini uğurla davam etdirən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamları ilə sənət məbədləri təmir və bərpa etdirilib, onların dünya səhnəsinə uyğun olaraq fəaliyyət göstərmələri hər cür şərait yaradılıb. Eyni zamanda, cəmiyyətin məlumatlandırılmasına yönəldilən və bununla da onun demokratikləşməsinə, dünya birliyinə inteqrasiya edilməsinə rəvac verən mədəniyyət ocaqları köklü şəkildə modernləşdirilib və yenidən qurulub.

Dövlət başçısının məlum sərəncamları ilə teatr və konsert müəssisələrində çalışan sənətkarların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə ayrılan diqqət onların maddi rifahının yüksəlməsinə səbəb olub. Təbii ki, bu yaradıcı şəxslərin fəaliyyətinin üzə çıxarılması üçün yaradılan şəraitlə sıx bağlıdır. Yaradıcı simalar, mədəniyyət və incəsənətimizin görkəmli nümayəndələrinə fəxri ad və mükafatlar verilib, mənzillərlə təmin olunublar və bu davamlı xarakter alıb.

Bu günlərdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafında xidmətlərinə görə Rəfiqə Hacı qızı Axundova "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilib. Zəngin yaradıcılıq yoluna malik olan Rəfiqə Axundovanın keçdiyi yola nəzər salarkən görürük ki, o, 1951-ci ildə Bakı Xoreoqrafiya Məktəbini bitirib. Böyük Teatrda təkmilləşmə kursu keçib və Azərbaycan Opera və Balet Teatrının solisti olub. 1971-ci ildən həmin teatrın baletmeysteri, 1990-cı ildən baş baletmeysteridir. Həyat yoldaşı Maqşud Məmmədovla birlikdə Azərbaycan Opera və

Balet Teatrında "Xəzər balladası", "Qobustan kölgələri", "Yallı" və "Azərbaycan süitəsi", "İldırımlı yollarla" və "Yeddi gözəl", "Babək", "Şel-kunçik", habelə Novosibirsk Opera və Balet Teatrında "İldırımlı yollarla" baletlərinin quruluşunu vermişdir. Əlcəzair, İsveç, Misir və Belçika-da pedaqoq-baletmeyster işləmişdir. Əlcəzairdə "Üç inqilab" (1973, R.Hacıyev; M.Məmmədovla birgə) ilk milli baletini, Malmödə "Muğam" (1975, N.Əliverdiyev) musiqili xoreoqrafiya lövhəsini, Qahirədə "Yeddi gözəl" (1979), Antverpendə "Kaleydoskop" (1980, F.Qarayev) baletlərini (hər ikisi M.Məmmədovla birgə) tamaşaya qoymuşdur. "Xəzər

balladası", "Qobustan kölgələri" və "Azərbaycan süitəsi" 1969-cu ildə Parisdə keçirilən 7-ci beynəlxalq rəqs festivalında nümayiş etdirilmiş və Paris Rəqs Akademiyasının diplomuna layiq görülmüşdür. 1994-cü ildə "Yeddi gözəl" baletini Ankarada tamaşaya qoymuşdur.

Onun quruluş verdiyi baletlər sırasında "Xəzər balladası", "Qobustan kölgələri", "Yallı", "Ləzgihəngi", "Azərbaycan süitəsi" və s. mühüm yer tutur. Rəfiqə Axundovanın yaradıcılığı dövləti-

miz tərəfindən layiqincə qiymətləndirilmişdir. Belə ki, o, 1959-cu ildə Azərbaycanın əməkdar artisti, 1970-ci ildə Azərbaycan SSR xalq artisti fəxri adlarına layiq görülmüşdür. Bütün bunlarla yanaşı, "Şərəf Nişanı" ordeni ilə təltif olunub. Bu günlərdə isə ömrünün 90-cı ilində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən "Şöhrət" ordeni ilə təltif olunması onun yaradıcılıq dünyasına verilən böyük bir qiymətdir.

Bütün bunlar göstərir ki, milli mədəniyyətimizin inkişafına töhfə vermiş böyük sənətkarların yaradıcılığı daim diqqətdə saxlanılır.

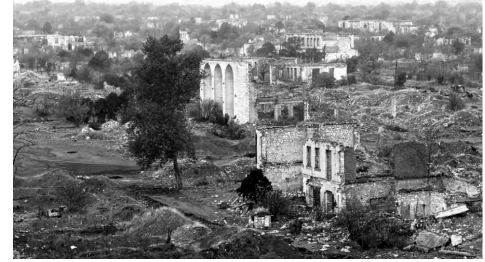
Zümrüd BAYRAMOVA

Müasir dünyamızda dövlətlər arasında münasibətlərin yaranması, əməkdaşlığın möhkəmlənməsi, dünya birliyinin inkişafı sahəsində məqsədlərə birgə nail olması əsas məsələlərdən biri olaraq diqqətdədir. Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyevin

İşğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə aparılan bərpa və yenidənqurma işlərində Serbiya şirkətləri də fəal iştirak edəcək

həyata keçirdiyi siyasət nəticəsində ölkəmizlə dünya dövlətləri arasında münasibətlər daha da sıxlaşır, iqtisadi, mədəni, siyasi münasibətlər müstəvisində uğurlar əldə olunur. Dünyanın bir çox ölkələri ilə yanaşı, Azərbaycanla Serbiya arasında əlaqələr də yüksələn bir xətlə inkişafdadır. İki ölkə arasında münasibətlərin inkişafına dövlət başçılarının görüşləri təkan verib. Bu günlərdə, iyulun 25-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Serbiya Respublikasının xarici işlər naziri Nikola Selakoviçin

başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etməsi bu əlaqələrin davamlı olduğunu göstərir. Azərbaycan-Serbiya əlaqələri müasir dövrümüzdə uğurla inkişaf edir və bu əlaqələr bütün sahələri əhatə edir. Strateji tərəfdaşlıq zəminində qurulmuş münasibətlər müttəfiqlik səviyyəsinə yüksəlir. Xatıradıq ki, Serbiya və Monteneqro İttifaqı ilə Azərbaycan Respublikası arasında ikitərəfli diplomatik münasibətlər 21 avqust 1997-ci ildə qurulub. 2011-ci il tarixində Azərbaycanın Prezidenti İlham Əliyevin Serbiya Respublikasına rəsmi səfəri olub. Səfər çərçivəsində Serbiyada Azərbaycan səfirliyi açılıb. Azərbaycan hər zaman beynəlxalq təşkilatlarda Serbiyanı dəstəkləyib və ölkələrimizdə səfirliklərin açılması da ikitərəfli əməkdaşlığa öz mühüm töhfələrini verir. 21-22 may 2018-ci il tarixlərində Serbiya Prezidenti Aleksandar Vuçiqin Azərbaycanla rəsmi səfəri məocud əlaqələrin davamı kimi dəyərləndirilir. 3-6 aprel 2018-ci il tarixlərində isə Serbiya Respublikası Baş nazirinin birinci müavini və xarici işlər naziri İvitsa Daçiç Azərbaycana işgüzar səfər etmişdir. Daha sonra 21-26 oktyabr 2019-cu il tarixlərində Serbiya Respublikası Baş nazirinin birinci müavini və xarici işlər naziri İvitsa Daçiç Azərbaycana işgüzar səfər etmişdir. Dövlətlərarası münasibətlər iqtisadiyyat, enerji sahələrində yeni perspektivlərə yol açmışdır. 2013-cü ildə Azərbaycan və Serbiya arasında imzalanmış strateji tərəfdaşlıq haqqında Bəyannamə, 2018-ci ildə imzalanmış strateji tərəfdaşlıq üzrə Birgə Fəaliyyət Planı əhəmiyyət kəsb edir. Azərbaycan və Serbiya arasında strateji tərəfdaşlıq səviyyəsində olan əlaqələr ildən-ilə genişlənir. Azərbaycan ilə Serbiya arasında bütün sahələri əhatə edən strateji tərəfdaşlığın növbəti müsbət nəticəsi kimi, bu il iki ölkənin ticarət dövriyyəsində 3 dəfəyə yaxın artımın qeydə alınması diqqəti çəkən məqamdır. İkitərəfli əlaqələrin daha da geniş miqyas alması üçün potensial böyükdür. Belə ki, ötən il iki ölkə arasında ticarət dövriyyəsində 6,3% artım qeydə alınıb. Azərbaycan və Serbiyanın işgüzar dairələri arasında əlaqələrin, biznes sahəsində ikitərəfli əməkdaşlığın inkişaf etdiril-

məsinin də xüsusi önəm kəsb edir.

Onu da vurğulamaq yerinə düşər ki, parlamentlərarası əlaqələr də mövcuddur. Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisində Azərbaycan-Serbiya parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupu fəaliyyət göstərir. Azərbaycan-Serbiya əlaqələrindən söz açarkən Azərbaycan və Serbiyanın şəhərlərində iki ölkənin xalqlarının görkəmli şəxsiyyətlərinin xatirəsinə ucaldılmış abidələri də qeyd etməliyik. Prezident İlham Əliyevin Serbiyaya səfəri zamanı bu ölkədə Ulu Öndər Heydər Əliyevin və böyük bəstəkar Üzeyir Hacıbəylinin abidələri açılıb. 2013-cü il fevralın 8-də isə Bakının mərkəzində serb xalqının görkəmli alimi Nikola Teslanın abidəsinin açılışı olub. Abidənin açılış mərasimində çıxış edən Prezident İlham Əliyevin söylədiyi kimi, artıq bu yer Serbiya-Azərbaycan dostluğu parkıdır. Serbiya və Azərbaycan xalqlarının görkəmli nümayəndələrinin şərəfinə həm Serbiyada, həm də Azərbaycanda ucaldılmış abidələr xalqlarımızı, ölkələrimizi daha da sıx birləşdirir. Bu əlamətdar hadisələr Serbiya-Azərbaycan dostluğunun təzahürüdür. Görüşdə iki ölkə arasında strateji tərəfdaşlıq münasibətlərinin uğurla inkişaf etdiyi məmnunluqla qeyd olunub. Bakıda keçiriləcək Azərbaycan Respublikası ilə Serbiya Respublikası arasında ticarət və iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Hökumətlərarası Komissiyanın iclasının əməkdaşlığın genişlənməsi baxımından önəmli diqqətə çatdırılıb.

Söhbət zamanı Azərbaycanın və Serbiyanın bir-birinin ərazi bütövlüyünü qarşılıqlı şəkildə dəstəklədiyi bildirilib. İqtisadi əməkdaşlıq məsələləri müzakirə olunub. Prezident İlham Əliyev bildirib ki, işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə aparılan bərpa və yenidənqurma işlərində dost ölkələrin şirkətləri iştirak edir. Bu baxımdan Serbiya şirkətlərinin gələcəkdə bu işlərdə iştirakının mümkünlüyü bildirilib. Təbii ki, dost ölkələrin şirkətləri kimi, Serbiya şirkətləri də həmin ərazilərdə aparılan yenidənqurma işlərində fəal iştirak edəcək. Bütün bunlar ölkələrarası münasibətlərin dostluq və qarşılıqlı anlaşmaya söykəndiyini göstərir.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

EHTİYATLI OLUN:

Sosial şəbəkələrdən telefonlara virus yayılır, hesablar oğurlanır!

Android virusu sosial şəbəkələr vasitəsilə 140 ölkədə 10 min istifadəçiyə hücum edib. Trojanın əsas vəzifəsi hesabları oğurlamaqdır. Android əməliyyat sistemə əsaslanan smartfon istifadəçiləri ilk dəfə bu ilin mart ayında Internetdə görünən və artıq 144 ölkədə ən az 10 min insana hücum edən yeni bir "Trojan" tərəfindən təhdid edilir. Amerikanın "Zimperium" şirkətinin mobil təhlükəsizlik üzrə ixtisaslaşmış analitiklərinin məlumatına görə, bu "Trojan" virusunun əsas vəzifəsi sosial media hesablarını oğurlamaqdır. Araşdırmalar göstərir ki, "FlyTrap" adı verilən zərərli proqram Vyetnamdan yayılmış ola bilər.

Trojanın "Google Play Store" vasitəsilə paylandığı, bu saytın rəhbərliyinin ən az 9 yoluxmuş proqramı sildiği qeyd edilir. Ancaq "Zimperium" mütəxəssislərinin fikrincə, digər mağazalarda virus hələ də mövcuddur. Bu tətbiqlərin əksəriyyəti istifadəçilərə "Netflix" və "Google AdWords" üçün promo kodları təklif etdiyi iddia olunur.

Bu cür tətbiqlərdən istifadə etmək üçün Feysbuk-a daxil olmalısınız. Bir hesaba daxil oldudan sonra virus, sosial şəbəkədən istifadəçilərin şəxsi məlumatlarını, məkan tarixçəsini, identifikatorlarını, e-poçt ünvanlarını, IP ünvanlarını və "cookie" fayllarını oğurlayır ki, bu da hakerlərin hesaba giriş əldə etməsinə və öz şəxsi məqsədləri üçün istifadə etməsinə imkan verir.

Elçin Bayramlı

“Beynəlxalq təşkilatların hesabatları sübut edir ki, Ermənistan bəşəri dəyərlərə zidd siyasət yürüdü”

Modern çağımız yeni dünya nizamının gətirdiyi yeniliklərə adekvat davranaraq demokratik dəyərlərin daha da geniş vüsət almasında maraqlıdır. Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü hərtərəfli, uğurlu daxili və xarici siyasət konsepsiyası ilə Azərbaycan da müasir dünyanın yeni çağırışları ilə bərabər irəliləyir, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə hörmətlə yanaşır, ölkə əhalisinin hüquq və azadlıqlarının maksimum səviyyədə təmin olunması məsələsinə olduqca həssas yanaşır. Bu gün Azərbaycan beynəlxalq aləmdə etibarlı tərəfdaş kimi qəbul olunur. Eyni zamanda, dövlətimizin başçısının dünyada siyasəti nüfuzu və çəkisi getdikcə artır. Bundan əlavə, ölkə daxilində müxtəlif siyasi partiyalar üçün bərabər və eyni imkanlar platforması təqdim olunur. Bunun əyani sübutudur ki, Azərbaycan hakimiyyəti geniş siyasi dialoq təşəbbüsü başlatdı. Ölkəmizdə sosial, iqtisadi, mədəni, ictimai-siyasi sahədə aparılan islahatlar bəhrəsini verir. Xüsusilə çoxpartiyalı sistemin inkişafı, iqtidarla müxalifət arasında qarşılıqlı anlaşma şəraitində keçən dialoq prosesi, dövlətimizin başçısının əlamətdar günlərdə partiya liderlərini təbrik etməsi, Qarabağ məsələsində 43 siyasi partiyanın bəyanat verərək orduya və Ali Baş komandana dəstək verməsi ictimaiyyət tərəfindən də təqdirə qayışlandı. Hakimiyyətlə müxalif siyasi qüvvələr arasında dövlətin milli təməl prinsiplərinin rəhbər tutulması barədə razılıq əldə olundu, partiyaların dini, etnik, irqi ayrışdırıcıya yol verməməsinin vacibliyinin əhəmiyyəti də hər zaman prioritet tutulur.

Bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında politoloq Şəbnəm Həsənova ifadə edib.

Politoloq deyib ki, bütün bunların əksinə olaraq, son dərəcə aqressiv, insan hüquq və azadlıqlarının görməzdən gəlinməsi prosesi Ermənistanda daha kritik bir vəziyyət alıb. Ermənistanda demokratiya, söz və mətbuat azadlığı, insanların şikayət etmək hüquqları faktiki olaraq əllərindən alınır. Hakimlər təzyiq və şantaja məruz qalır, jurnalistlər, müxalifət fəalları və siyasi opponentlər hakimiyyət tərəfindən təqib və həbs olunur.

2018-ci ildə qurulan komanda özündən əvvəl hakimiyyətdə olan insanlardan tamamilə fərqli siyasi xətt tutacağı vədini verib, demokratikləşmə aparacağını bildirirə də, onun hakimiyyəti illərində biz əvvəlki illərdə hökm sürən tendensiyanın daha da kəskinləşdiyini müşahidə etdik. Korrupsiyaya qarşı mübarizə adı altında özlərindən əvvəlki siyasətçilərin təqib və həbs olunması, özlərinin isə qeyri-qanun əməllərinin çirəkabında boğulması demokratiya pərdəsi altında gizlənilən bir üzünü ortaya çıxardı.

Ş.Həsənova diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycanın Qələbəsi Ermənistan

cəmiyyətində mənəvi-psixoloji sarsıntı yaratmaqda bərabər, bu ölkəni dərin demografik, sosial və iqtisadi böhranla üz-üzə qoydu. Ermənistanın Azərbaycana məğlubiyyəti, COVID-19 pandemiyasının özü ilə bərabər gətirdiyi çətinliklərdən xilas olmaqda çətinlik çəkməsi ölkə daxilindəki bütün boşluqları aşkara çıxartdı. Məlum oldu ki, bu ölkədə insan hüquq və əsas azadlıqları sahəsində olan acınacaqlı vəziyyət son dərəcə kritik həddə çatıb. Ermənistanda, sadəcə, siyasi deyil, ictimai münasibətlər də ən aşağı səviyyədədir. Burada ən mühüm məsələ ondan ibarətdir ki, Ermənistanın bu cür siyasəti beynəlxalq aləm tərəfindən də mənfi qarşılanır. Belə ki, əksər vaxtlarda Ermənistanda insan hüquq və azadlıqlarının pozulmasını görməzdən gələn dairələr artıq bunu etiraf etməyə başlayıblar. Sözügedən məsələ ABŞ Dövlət Departamentinin, Avropa İttifaqının, həmçinin beynəlxalq insan hüquqlarının müdafiəsi ilə məşğul olan çoxsaylı qeyri-hökumət təşkilatlarının hesabatlarında da əksini tapır. Belə ki, ölkədə ifadə azadlığının və sərbəst toplaşmaq hüquqlarının daha da məhdudlaşdırılmasını, əlillərə qarşı və gender əsaslı zorakılığın artmasını, korrupsiya hallarının geniş vüsət almasını, şəffaflığın boğulmasını, polis tərəfindən insanlara qarşı zor tətbiqinin artmasını və cəzaçəkmə müəssisələrinin acınacaqlı vəziyyətinin kritikləşməsinə bu hesabatlarda görmək olur. Nümunə olaraq “Freedom House” tərəfindən nəşr edilən 2020-ci il üzrə

“Nations in Transit” hesabatına nəzər salaq. Hesabata əsasən, Ermənistan 100 ballıq şkala üzrə 33 ballıq nəticə ilə yarıgücləndirilmiş avtoritar rejimdir, ölkədə siyasət yüksək dərəcədə qütbləşib, hakimiyyətin müstəqil idarə olunmalı qolu hesab edilən məhkəmə sistemi isə qeyri-müstəqildir. Məhz bunun nəticəsidir ki, insanların məhkəmə sistemində inamı yoxdur. “Freedom House” tərəfindən nəşr edilən 2021-ci il Dünya Azadlıq Hesabatında isə Ermənistan

“qismən azad” dövlətlər sırasına yerləşdirilib. Hökumətin siyasətinin insanların siyasi hüquqları və mülki azadlıqları ilə bağlı davam edən problemlərə görə qeyri-sabit olduğu da hesabatda öz əksini tapıb.

“ABŞ Dövlət Departamentinin qiymətləndirməsində əksini tapan məsələlər isə bu ölkədə insan hüquqları sahəsində problemlərə işgəncə, səbəbsiz azadlıqdan məhrumetmə, cəzaçəkmə müəssisələrinin pis vəziyyətdə olması, insan əlverişli, vətəndaşların şəxsi həyatına müdaxilə, müstəqil məhkəmə sisteminin yetersizliyi, zorakılıq və zorakılıq qorxusu yaradan və mülki əhaliyə zərər vermək məqsədilə törədilmiş cinayətlər, uşaq əməyinin ən pis formasının mövcud olmasıdır”, - deyən politoloq vurğulayıb ki, bu gün Ermənistanda inkişafına daha çox ehtiyac duyulan sahələr ayrı-ayrı

seçkililiyin və nifrət nitqinin qarşısının alınması, gender bərabərliyi və gender əsaslı zorakılıqdan müdafiə, işgəncə və pis rəftar, azadlıqdan məhrum etmədən öncəki məhkəmə prosedurlarının tənziqlənməsidir ki, məhz bu amillər də Avropa İttifaqının 2020-ci il üzrə insan hüquqları və demokratiya hesabatında yer alıb.

Bu ölkədə medianın fəaliyyətinə də ya süni əngəllər yaradılır, ya da onların müstəqil fəaliyyəti tamamilə məhdudlaşdırılır, jurnalistlərə qarşı təqib halları və zorakılıq müşahidə olunur. Belə ki, 2020-ci ilin ikinci yarısında ifadə azadlığını Müdafiə Komitəsinin (CPFE) jurnalistlərə qarşı zorakılıq nəticəsində 6 xəsarət faktı barədə məlumat verib. Bununla yanaşı, CPFE-nin məlumatlarına əsasən, 2021-ci ilin birinci yarısında jurnalistlərə qarşı zorakılıq halları artaraq 7 hadisə və 8 xəsarətlə nəticələnib.

Bütün bunlarla yanaşı, Ermənistan antihumanizm siyasətini öz siyasətində prioritet tutan, monoetnik bir ölkədir. 2020-ci ildən etibarən ölkədə antisemit əhval-ruhiyyənin artımı müşahidə olunur. Belə ki, təkcə ötən il Yerevanda Holokost və soyqırımı abidəsi iki dəfə vandalizmə məruz qalıb.

“2019-2021-ci illər ərzində insan hüquqları və azadlıqlarını əsas tutan beynəlxalq qeyri-hökumət təşkilatlarının hazırladıqları hesabatlar bir daha onu deməyə əsas verir ki, Ermənistan nə qədər aqressiv, bəşəri dəyərlərə zidd siyasət yürüdü”, - deyən politoloq qeyd edib.

Dağıdıcılar niyə Zəngəzur dəhlizinin açılmasından narahatdırlar?

Ölkəmizdə radikal müxalifət düşərgəsi təmsilçilərinin reallığa sığmayan açıqlamaları milli maraqlarımızla daban-dabana ziddiyyət təşkil edir. Sözsüz ki, bütün bunlar Azərbaycan reallıqlarının təhrif olunmasına hesablanıb. Məsələn, son vaxtlar radikal düşərgənin “baş-bilən”ləri sosial şəbəkələrdə Vətən müharibəsində Azərbaycanın qazandığı şanlı Qələbəyə kölgə salmaq üçün dəridən-qabıqdan çıxırlar. Beləliklə, müqayisələr apardıqda aydın şəkildə görünür ki, radikalın söylədikləri məğlub Ermənistanın revansist qüvvələrin “arqument”ləri ilə tam üst-üstə düşür.

İndi də radikal müxalifət təmsilçilərini Zəngəzur dəhlizinin açılması narahat edir. Öz antimilliliyi ilə daha çox seçilən qondarma “Milli Şura”nın Koordinasiya Mərkəzinin üzvü Gültəkin Hacıbəyli sosial şəbəkələrdə Zəngəzur dəhlizi ilə bağlı səsləndirdiyi qərəzli fikirlər ifadə onun ermənipərəst dairələrin si-farişlərini yerinə yetirdiyini bir daha təsdiqləyir. Məlum olduğu kimi, 2020-ci il noyabrın 10-da imzalanan üçtərəfli Bəyanatda Naxçıvanla respublikamızın əsas hissəsi arasında dəhlizin yaradılmasını və kommunikasiyaların açılmasını özündə ehtiva edən müddəə də yer alıb. Heç şübhəsiz, Zəngəzur dəhlizinin yaradılması Azərbaycanın tarixi, milli və siyasi maraqlarına tam cavab verir. Bununla Naxçıvanın blokadasına son qoyulacaq. Eyni zamanda, ölkəmizlə qardaş Türkiyə arasında ikinci dəmir yolu bağlantısı yaranacaq. Bəhs olunan dəhlizin açılması, həmçinin region dövlətləri arasında yeni əməkdaşlıq imkanlarının yaranması, təhlükəsizliyə təhdid hallarının aradan qaldırılması, bölgədə uzunmüddətli və dayanıqlı sabitliyin təmin olunması baxımından cəlbədidir.

Onu da qeyd edək ki, hər kəs region dövlətləri üçün yeni perspektivlər açan Zəngəzur dəhlizinin yaradılmasını alqışladığı halda, ancaq işğalçı Ermənistanın həm hakimiyyət dairələrində, həm də müxalifətində olan ayrı-ayrı qüvvələr reallıqla barışmaq istəməyərək kommunikasiyaların açılmasına hər vaxtla maneə törətməyə çalışır və absurd iddialar səsləndirirlər. Nə qədər qərribə görünərsə də Azərbaycanın radikal müxalifət təmsilçiləri, o cümlədən Gültəkin Hacıbəyli və digərləri də ermənilərlə bir xorda eyni havanı ifa edirlər. Maraqlıdır, dağıdıcı ünsürlər Zəngəzur dəhlizinin açılmasından niyə bu qədər narahatdır?

Milli Məclisin deputatı Cavid Osmanov mövzu ilə bağlı “İki sahil”ə açıqlamasında bildirib ki, Azərbaycanın Vətən müharibəsindən sonra dünyanın siyasi leksikonuna gətirdiyi termin Zəngəzur dəhlizinin açılmasıdır ki, bunun da dünyanın bir çox ölkələri tərəfindən müsbət qarşılandığını şahidiyik: “Yeri gəlmişkən onu da qeyd edim ki, Zəngəzur dəhlizindən çox ölkələr yararlanacaq ki, bu da onlar üçün mühüm önəm kəsb edir. Hər zaman ölkəmizin uğurlu fəaliyyətini gözədən salmaq üçün çirkin kampaniyalar aparan radikal müxalifətin Zəngəzur dəhlizinin açılması ilə bağlı narahatlıq ifadə etməsi gözlənilən idi. Sözsüz ki, bütün bunlar açıq-aydın şəkildə dağıdıcı ünsürlərin erməni lobisinə xidmət etdiklərini çıpaqlığı ilə ortaya qoyur. Görünür, onlar heç bundan da utanmırlar. Ancaq ermənipərəst dairələrin və onların əlaltılarının can-fəşanlıqlarının heç bir mənası yoxdur. Güclü, qüdrətli dövlət olan Azərbaycan tarixi Zəngəzur dəhlizinin açılması üçün qətiyyətli siyasi iradə nümayiş etdirir və praktiki müstəvidə zəruri tədbirlər görür. Artıq bu istiqamətdə müvafiq infrastrukturun yaradılmasına başlanılıb. Anti-Azərbaycan dairələr və onlara xidmət edən “beşinci kolon” təmsilçiləri də yaxşı bilirlər ki, qüdrətli və qalib Azərbaycan dövləti Zəngəzur dəhlizinin yaradılmasına da nail olacaq”.

Məsumə Babayeva

Haqq və ədalətin inkarı...

Nəhayət, beynəlxalq hüquq müdafiə təşkilatları düz yola gəldilər

Biz Qərbin bir sıra təşkilatlarının hazırladıqları qeyri-obyektiv və qərəzli hesabatlarla çox rast gəlmışı. Onların sırasında insan haqları ilə bağlı olanlar da var. Ayrıca "Freedom House" təşkilatının nə dərəcədə "obyektiv" olduğu barədə də əlimizdə kifayət qədər faktlar var. Ancaq erməni lobbisinin maraqlarına xidmət göstərən bu üzde-nirəq QHT-nin 2019-cu il üçün hazırladığı "hesabat" və tərtib etdiyi mətbuat azadlığı üzrə "reytinq cədvəli" bir başqa əcayibdir. Çünki Qərb siyasi dairələrinin ifadə etdikləri fikirlərə belə uyğun gəlmir. Konkret olaraq, Qərb dövlətləri Ermənistanı seçki saxtakarlığının, korrupsiyanın olduğunu, insan haqlarının tapdandığını dedikləri bir vaxtda "Freedom House" Azərbaycanı qarşı qisasçı yanaşması ilə Azərbaycanı 11 xalla azad olmayan ölkələr siyahısına daxil edib. Bu təşkilatın fəaliyyət tarixində Azərbaycanı qarşı siyasi rıçaq olaraq istifadə edilməsi təcrübəsi fonunda onun bu qiymətləndirməsi o qədər də təəccüblü deyil. Amma....

Haqq nazilər, amma üzülməz...

Bəli, haqq nazilər, amma üzülməz. Artıq "Human Rights Watch", "Amnesty International", "Freedom House", "International Federation for Human Rights" və "Transparency International" kimi beynəlxalq qeyri-hökumət təşkilatlarının hazırladıqları hesabatlar əsasında demək olar ki, Ermənistanı ifadə azadlığı, sərbəst toplaşmaq, zorakılıq məsələləri hələ də ciddi problem kimi qalmaqdadır.

Ancaq bunu dəfələrlə bütün dünya görüb və biz Ermənistanı insan haqları, söz azadlığı, sərbəst toplaşmaq və demokratiyanın müəyyən kateqoriyaları ilə bağlı danışarkən həmin yuxarıda qeyd etdiyimiz bəzi qeyri-hökumət təşkilatları bunu doğru qəbul etməyib. Ermənistanı baş verən hadisələr üç il bundan əvvəl Paşinyanın dövlət çevrilişi yolu ilə hakimiyyətə gəlməsindən sonra sürətləndi və kəskinləşdi. Lakin onu da vurğulamaq lazımdır ki, həmin proseslər üçün zəmin Ermənistanın müstəqilliyinin ilk günlərindən yaranıb. Hazırda hökm sürən qisasçılıq siyasəti,

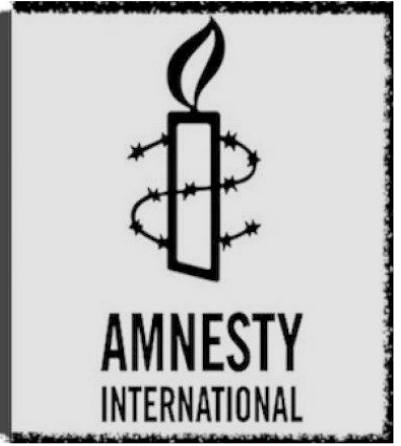
insan haqlarının pozulması halları Ermənistanı həmişə olub. Əlbəttə, Qərbin səssiz dəstəyi Paşinyanın əllərini açıq və proseslərə təkən verir. Üç il əvvəl Paşinyan Soros Fondunun dəstəyi ilə hakimiyyətə gəldi. Heç şübhəsiz, bu gün baş verən repressiyalara Ermənistanı dəstək verən ölkələr yaşıl işıq yandırılar. Çünki bu gün aydın şəkildə Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan dünya arenasında və Qərbə nisbətə elə bir fikir formalaşdırmaq istəyir ki, guya Ermənistan onun hakimiyyətə gəlməsindən sonra sırf demokratikləşmə yolunu seçib. Lakin deyilənlər heç də həqiqətə uyğun deyil. Və bu gün artıq həmin təşkilatlar, o cümlədən "Human Rights Watch", "Amnesty International", "Freedom House", "International Federation for Human Rights" və "Transparency International" kimi beynəlxalq qeyri-hökumət təşkilatlarının 2019-2021-ci illər ərzində insan hüquqları və azadlıqlarını əks etdirən hazırladıqları hesabatlar əsasında demək olar ki, Ermənistanı ifadə azadlığı, sərbəst toplaşmaq, zorakılıq məsələləri hələ də ciddi problem kimi qalmaqdadır. Belə ki, 2020-ci ildə pandemiyanın dünyada tüğyan etdiyi zaman pandemiya ilə mübarizəni əllərində bayraq tutan Ermənistan dövləti insanların hüquqlarını ciddi şəkildə daraldı. Burada əsas söhbət insan hüquqlarının darılması, aktivistlərə qarşı zorakılığın artması, eyni zamanda, məhkəmə hüququ sisteminin onlara qarşı olmayan hər hansı bir cinayət və administrativ işlərinin qaldırılmasından gedir. Belə ki, 2020-ci ilin ikinci yarısında yerli qeyri-hökumət təşkilatı olan İfade Azadlığının Müdafiəsi Komitəsi (CPFE) jurnalistlərə qarşı zorakılıq nəticəsində 6 xəsarət faktı qeydə alıb. Eyni zamanda, CPFE-nin məlumatlarına əsasən, təkcə bu ilin birinci yarısında jurnalistlərə qarşı zorakılıq halları artaraq 7 hadisə və 8 xəsarətlə nəticələndi. Eyni zamanda, ötən ilin oktyabrından başlayaraq həm də müharibə ilə əlaqədar olaraq bir çox insan haqlarının və hüquqlarının tapdalanması hallarının da şahidi olduq. Bütün bunlar Ermənistanı uçuruma aparır yoldur.

Sözgedən məsələ ilə bağlı Bakı Politoloqlar Klubunun rəhbəri politoloq Zaur Məmmədov bildirib ki, Ermənistanı bütün sahələrdə

ciddi böhranın şahidiyik: "Bundan başqa, Ermənistanı cəzaçəkme və islah müəssisələrindəki vəziyyət haqqında danışarkən qeyd etmək istədim ki, yerli qeyri-hökumət təşkilatları keçirdikləri monitorinqin nəticələrinə görə insan həyatına təhlükə yaradan vəziyyətlərlə bağlı öz narahatlıqlarını bildiriblər. Buna misal olaraq, həm ərzaq təminatı, həm də orada olan məişət şəraitini vurğulamaq lazımdır. Baxmayaraq ki, N.Paşinyan Qərbə özünü tamamilə başqa formada təqdim edib, Ermənistanı çirklə pulların yuyulması, rüşvətxorluq hələ də ən geniş yayılmış istiqamətlərdəndir. N.Paşinyanın rüşvətxorluq əleyhinə mübarizə adı altında siyasi rəqiblərinə qarşı mübarizə apardığı aydın görünür. Çünki onun yanında olan və onu dəstəkləyən nüfuzlu iş adamları, həmçinin digər dövlət məmurlarının adları Ermənistanı rüşvətxorluqla bərabər hallanır. Həmin şəxslərə qarşı çirklə pulların yuyulması və gəlir şəffaflığı istiqamətlərində heç bir tədbir görülməyib. Bu addım da öz növbəsində N.Paşinyanın rüşvətxorluqla qarşı nə qədər qeyri-şəffaf mübarizə apardığının göstəricisidir. Eyni zamanda, biz əgər 2020-ci ildə hökumət və polis media müdaxiləsi haqqında danışsaq, bu istiqamətlərdə də jurnalistlərə qarşı ciddi təzyiqlərin olduğunu deyə bilərik".

Politoloq diqqətə çatdırıb ki, Ermənistanı antisemitizm geniş şəkildə yayılıb. Buna nümunə olaraq, ötən ilin payızında 44 günlük müharibədə İsrailin ədalətin və beynəlxalq hüququn yanında olması səbəbindən Ermənistan hakimiyyəti və kütləvi informasiya vasitələrində yəhudilərə qarşı kifayət qədər ciddi şəkildə düşmənçilik addımlarının atılmasının da şahidi olduq. Nəticə etibarilə bu il ərzində iki dəfə İrəvanda Holokost və Soyqırımı abidəsi ermənilər tərəfindən vandalizmə məruz qalıb.

Z.Məmmədov vurğulayıb: "Ümumilikdə, biz insan hüquqlarının qorunması istiqamətində fəaliyyət göstərən beynəlxalq təşkilatların hesabatlarını və rəylərini buraya əlavə etsək, aydın şəkildə görürük ki, sərbəst toplaşmaq, insan hüquqları və insan haqları, eyni zamanda, antisemitizm, irqçilik, həmçinin dözümsüzlük, rüşvətxorluq, çirklə pulların yuyulması kimi digər

sahələrdə də Ermənistanı heç bir irəliləyiş olmayıb. 2018-ci ildə demokratik siyasətçi adı altında hakimiyyətə gələn N.Paşinyan bu illər ərzində sələflərindən heç nə ilə fərqlənmədiyini sübut etdi. Sadəcə olaraq, Qərbin Rusiya ilə geosiyasi mübarizəsi kontekstində təbii ki, N.Paşinyanın bir qədər fərqli mövqe nümayiş etdirdiyinin şahidiyik. Qərb Paşinyanın demokratik islahatlar adı altında apardığı siyasətə öz ələmində dəstəyini nümayiş etdirir. Əslində isə bu dəstək Ermənistanın Rusiyanın təzyiqi altından çıxmasına görə demokratiya pərdəsi altında yürüdüən bir siyasətdir. Təbii ki, bu gün Ermənistan əhalisi bütün müstəqillik illərində olduğu kimi, erməni siyasətinin işbazlarının ələtinə çevrildiyini anlamağa başlayıb. Çünki bu illər ərzində onların iqtisadi, sosial vəziyyətində irəliləyiş olmayıb, əksinə olaraq Ermənistanı bütün sahələrdə ciddi böhranın şahidiyik".

Azərbaycan dünyəvi müsəlman ölkəsi kimi Cənubi Qafqazın lider dövlətidir

Bəli, bu günə kimi Azərbaycanı ünvanlanan böhtan üzə çıxır, çünki haqq nazilər, amma üzülməz. Və bu böhtanları atan o zavalıllar bilməlidirlər ki, Azərbaycan dünyəvi müsəlman ölkəsi kimi Cənubi Qafqazın lideri, bu məkanın ən sürətlə inkişaf edən və daim müstəqil siyasət yeridən tək dövlətidir. Azərbaycan bir nümunədir, dövlət quruculuğu aspektində sənəballı modeldir. Azərbaycan Prezidenti siyasi cəhətdən çox fəaldır, tez-tez regional və global əməkdaşlıq modelləri təklif edir. Onlar qəbul olunur və fayda verirlər. Azərbaycan Prezidenti sistemli olaraq islahatlar həyata keçirir. Xarici iş adamlarını ölkəyə sərmayə qoymağa dəvət edir və onlar milyardlarını Azərbaycana etibar edirlər.

Azərbaycanın dövlət başçısı dinlər, mədəniyyətlər və sivilizasiyalar arasında dialoqu təşviq edən bir sıra proqramların təşəbbüskarı-

dır. "Bakı prosesi" adlanan dialoq layihəsi konkret uğurlar qazanıb. Azərbaycan enerji siyasəti ilə regional və global əməkdaşlığa böyük töhfələrini verməkdədir. Nəqliyyat sahəsində ciddi əməkdaşlıq həyata keçirir. Azərbaycan artıq Cənubi Qafqazın geosiyasi qovşağı funksiyasını yerinə yetirir. Bütün bunlar dünyada bir sıra dairələri narahət edir. Onlar Cənubi Qafqazda bir müsəlman dövlətinin iki xristian ölkəsindən xeyli irəlində olmasını həzm edə bilmirlər. Ancaq hər nə olsa da, fakt faktıdır qalır: Azərbaycan bu regionun parlaq ulduzudur. Onun inkişafının qarşısını kəsməyə çalışan hər bir qüvvənin arzusu gözündə qalacaq. Azərbaycana atılan heç bir ləkə özünü doğrultmayacaq.

Ən maraqlısı isə bu gün "Human Rights Watch", "Amnesty International", "Freedom House", "International Federation for Human Rights" və "Transparency International" kimi beynəlxalq qeyri-hökumət təşkilatlarının "Freedom House" tərəfindən nəşr edilən 2020-ci il üzrə "Nations in Transit" tərəfindən nəşr edilən 2021-ci il Dünya Azadlıq Hesabatında Ermənistan "qismən azad" dövlətlər sırasına yerləşdirilib. Qeyd olunub ki, hökumətin siyasəti insanların siyasi hüquqları və mülki azadlıqları ilə bağlı davam edən problemlərə görə qeyri-sabit olub. ABŞ Dövlət Departamentinin qiymətləndirməsinə əsasən isə Ermənistanı insan hüquqları sahəsində problemlərə işgəncə, səbəbsiz azadlıqdan məhrum etmə, cəzaçəkme müəssisələrinin pis vəziyyətdə olması, insan alveri, vətəndaşların şəxsi həyatına müdaxilə, müstəqil məhkəmə sisteminin yetersizliyi, zorakılıq və zorakılıq qorxusu yaradan və mülki əhaliyə zərər vermək məqsədilə törədilmiş cinayətlər, uşaq əməyinin ən pis formasının mövcud olması daxildir. Bir sözlə, bütün bunlar Ermənistanı insan hüquq və əsas azadlıqları sahəsində vəziyyətin daha da pisləşməkdə olduğunu təsdiqləyir.

RƏFİQƏ HÜSEYNOVA

Ermənilər indi də ötən günlərin xiffətini çəkirlər...

Ermənilərin "Arka.am" agentliyi bu ilin may ayının sonuna kimi Ermənistanı bank sistemi vasitəsilə xaricdən pul köçürmələri həcmi 202 milyon dollar və ya 37 faiz artaraq 748 milyon dollar təşkil etdiyini bildirib. Maraqlıdır ki, ermənilər işləyib yaşadıkları təkcə Rusiya, ABŞ və Avropanın digər ölkələrindən deyil, həm də Qazaxıstandan da Ermənistanı yaxınlarına vəsait göndərmişlər. Bütün bunlar öz yerində...

Amma o da maraqlıdır ki, bu ilin may ayının sonuna olan məlumata görə, Ermənistanı xaricə göndərilən pul köçürmələri 2020-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə təxminən 70 milyon dollar və ya 17,6 faiz artaraq 467 milyon dollar təşkil edib.

Qeyd edək ki, bu ermənilərin özlərinə də qərribə görünür. Axı bu ölkə sakinləri daha çox almağa öyrəncədirlər. Bəlkə də bunu

bəzi erməni iş adamlarının xaricdə qurmaq istədikləri bizneslə də əlaqələndirmək olardı. Amma, sən demə, bu belə deyilmiş. Məsələ bundadır ki, bunu əksər erməni rəsmiləri də təsdiq edirlər.

Məsələ bundadır ki, bəzi erməni daha xaricdən Ermənistanı yox, Ermənistanı xaricə pul köçürmələrinin müəyyən dövr üçün davamlı olacağını istisna etmirlər. Onların ehtimalına görə, bunu hazırda Ermənistan vətəndaşlarının daimi yaşamaq üçün xaricə gəlməsinin miqyasını nəzərə almaqla əlaqələndirmək olar. Məsələ bundadır ki, bu gün ermənilər ailələri ilə, əsasən də qohumlarından maddi dəstək aldıkları yerlərə köçürlər.

Onu da qeyd etmək lazımdır ki, bu il əhalinin Ermənistanı çıxmasının miqyası çox böyükdür, yeni altı ay ərzində on minlərlə insan ölkəni tərk edib.

Təbii ki, bu Ermənistanı kimi, ianələr hesabına yaşayan bir ölkə üçün böyük problemdir. Təsəvvür edin, bu ilin ilk yarısında Ermənistanı göndərilən 748 milyon dolların təxminən 467 milyonu yenidən xaricə göndərilib. Erməni iqtisadçılarına görə, bu əslində Ermənistanı alınan pulun təxminən 70 faizinin yenidən xaricə geri qaytarılması deməkdir. Onların hesablamalarına görə, Ermənistanı ermənilərin əlində qalan "xalis gəlir" cəmi-cümlatını 280 milyon dollar təşkil edir ki,

bu da hazırda ölkədə qalanların problemlərini həll etməyə kifayət etmir.

...Burada keçən əyyamları xatırlayan bəzi erməni iqtisadçıları həsədlə əvvəlki illərin, yəni xaricdən ölkəyə göndərilən qalaq-qalaq dollarların xiffətini çəkirlər... belə yerdə necə deyirlər ... "arvad döyən kişini, it də tutar".

Ağasəf Babayev

Rus generalı: “Xəstə idim, Füzulünün azad edilməsi mənə ən yaxşı dərman oldu”

“İlham Əliyev öz tarixi missiyasını yerinə yetirdi- Qarabağı işğaldan azad etdi”

1991-ci ildə Azərbaycanın Füzuli və Xocavənd rayonlarının hərbi komendantlıqlarına rəhbərlik etmiş Rusiya Daxili Xidmətinin general-leytenantı Aleksandr Volox Caliber analitik mərkəzinə müsahibəsində maraqlı məqamlara toxunub. Müsahibəni təqdim edirik.

ARAYIŞ: Daxili xidmət general-leytenantı Aleksandr İvanoviç Volox 1949 -cu ildə Omskda anadan olub. Hərbi və hüquq təhsili var. Pedaqoji elmlər namizədidir. 1984-94-cü illərdə Leninqradda xidmət etmiş, SSRİ Daxili İşlər Nazirliyinin Ali Siyasi Məktəbində dərslər demiş, 1994-1998-ci illərdə Rusiya Daxili İşlər Nazirliyi Baş İdarəsinin regionlararası təlim mərkəzinin rəisi olmuşdur. 1998-ci ilin aprelində Rusiya Ədliyyə Nazirliyinin Moskva vilayəti üzrə Penitensiar Xidmətinin rəisi, 2002-ci ildən Rusiya Ədliyyə Nazirliyinin Mərkəzi Federal Dairə üzrə Baş Penitensiar Xidmətinin rəisi müavini. Rusiya Federasiyası hökumətinin xüsusi tapşırıqlarını yerinə yetirmiş, Abxaziya və Qarabağda sülhməramlı əməliyyatlarda iştirak etmişdir. Uzun illər Şimal-Qərb Federal Dairəsi üzrə Federal Penitensiar Xidmət İdarəsinin rəisi və Sankt-Peterburqda baş federal müfəttiş vəzifələrində çalışmışdır. Bir çox dövlət və şöbə mükafatlarına, fəxri nişan və təşəkkürlərə, Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin fəxri medalına layiq görülmüş.

- Aleksandr İvanoviç, 27 sentyabr 2020-ci il tarixində Azərbaycan ordusu Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin növbəti silahlı təxribatlarına cavab olaraq əks-hücum əməliyyatı keçirəndə nə hiss etdiniz?

- Bir tərəfdən sevinc hiss etdim, çünki başa düşdüm ki, Azərbaycan üçün Ermənistanın işğal etdiyi əraziləri geri qaytarmaq və ərazi bütövlüyünü bərpa etmək ədalətli müharibədir. Digər tərəfdən, bir qədər narahatlıq var idi-heç kim müdaxilə etməsə və Azərbaycan ordusunun qalibiyyətli irəliləyişini dayandırmasa. Xoşbəxtlikdən, hərbi əməliyyatlar beynəlxalq səviyyədə tanınan Azərbaycan ərazisində aparıldığı üçün dünya fəvqəldövlətləri- Rusiya və

ABŞ bitərəf qaldı.

44 günlük müharibə zamanı mən ruh yüksəkliyinin, vətənpərvərliyin, Azərbaycan xalqının həqiqi intibahının, gücünün, peşəkarcılığının və Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin super-müasir texnikasının qüdrətini gördüm. Azər-

baycanın 2020-ci ilin payızında XXI əsrdə müharibə aparmaq üsullarını nümayiş etdirdiyini bütün dünya gördü. Ali Baş Komandan, güclü lider və Prezident İlham Heydəroviç Əliyevin başçılıq etdiyi Azərbaycan ordusu əsas missiyasını-Qarabağın Azərbaycana qaytarılmasını yerinə yetirdi.

- Vətən Müharibəsi illərində Füzuli ilk azad edilən rayonlardan biri oldu. 1991-ci ildə hərbi komendant olduğunuz ərazi ...

- Bəli, Füzuli azad edildi. Təəssüf ki, bir sıra hallar ucbatından azərbaycanlılar 90-cı illərin əvvəllərində onu qoruya bilmədilər.

Erməni quldur dəstələri Füzuli rayonunu işğal edərkən hələ doğulmamış olan 18-20 yaşlı azərbaycanlı oğlanların 44 günlük müharibə əsnasında Azərbaycan ərazisinin bu hissəsini necə geri qaytardıklarını həyəcanla izlədim.

Azad edilmiş şəhərin girişində gənc azərbaycanlı əsgərlərin “Füzuli” işarəsi olan sütun qurduqları bir fotosəkilli görəndə yaşadıklarını sözlə ifadə edə bilmirəm. O vaxt çox xəstəydim, amma o şəkil mənim üçün ən yaxşı dərman oldu.

- Amma təəssüf ki, ermənilər işğal illərində Ağdamı, Füzulini və digər Azərbaycan şəhərlərini demək olar ki, yer

üzündən silib atdılar ...

- Bu, erməni təcavüzkarlarının zəifliyinin təzahürüdür. Bura onların torpağı, vətənləri deyil, başqalarının torpaqları olduğunu başa düşdülər, buna görə bütün şəhərləri və kəndləri dağıtdılar. Onları müdafiə edə bilmədikləri üçün bu ərazilərdən qovuldular, çünki bu onlara aid deyildi. Azərbaycan əsgərləri Vətən uğrunda, işğal olunmuş torpaqların azad edilməsi uğrunda canlarından keçdiklərini bil-lə-bilə gülümsəyərək labüd ölümə gedərkən, ermənilər əksinə oradan qaçdılar.

İndi Qarabağ geri qayıtdıqdan sonra əsas iş başlayacaq- bu ərazilərin bərpası. Prezident İlham Əliyev bunu çox yaxşı başa düşür və yalnız rəqiblərinin deyil, bütün illər ərzində ermənilərin işğal

dən daha çox müsbətdir. Amma eyni zamanda etiraf etmək lazımdır ki, Azərbaycanın Qarabağdakı qələbəsi sonradan Rusiyadakı erməni diasporası nəzərə-carpacaq dərəcədə gücləndi və bu diaspora mediada çoxlu imkanlara malikdir. Bir çox “simpatik” insanları da var. Azərbaycan əleyhinə fəal təbliğat aparılır. Ona görə də hesab edirəm ki, azərbaycanlıları daha fəal olması lazımdır. Axı Rusiyada Azərbaycan xalqını çox yaxşı tanıyan azdır. Azərbaycanlılara yalnız onların yanında yaşadığından sonra hörmət etməyə və anlamağa başlayırsan. Üstəlik, təkcə böyük şəhərlərdə deyil, məsələn, Bakı kimi. Xeyr, nə qədər mədəni, zəhmətkeş və xeyirxah insanlar olduğunu başa düşmək üçün azərbaycanlılarla həm də ucaqlarda yaşamaq lazımdır. Bu mənim vəziyyətimdə baş verdi- yalnız Füzulidə azərbaycanlıların yanında yaşadığından sonra erməni quldur birləşmələrinin hücumuna məruz qaldıqlarında, evlərindən qovulduqda bütün ağırlarını başa düşdüm. Bu illər ərzində içimdə qalan Azərbaycan xalqının bu ağırsını anladım və hiss etdim. Amma indi bu ağrı yoxdur- Azərbaycan tarixi ədaləti bərpa etdi və Qarabağı qaytardı.

Onu da demək istədim ki, erməni elitasının müzakirələrini, “divan” və tənpərvərlərinin “hərbi qisas” çağırışlarını

yaxından izləyirəm. Amma Ermənistan keçirilən iyun parlament seçkiləri xalqın əksəriyyətinin belə bir siyasətin əleyhinə olduğunu göstərdi. Erməni elitası sadəcə xalq üçün fəlakətdir, danışıqlar apara bilmir! İqtisadiyyatı, təhsili, mədəniyyəti və xüsusən turizmi inkişaf etdirmək əvəzinə, “Böyük Ermənistan”ın orta əsr postulatlarından bəhs edirlər, qonşularla münasibətləri təcavüz, terrorizm və irqi üstünlük əsasında qururlar. Bu siyasətin nəticəsi iqtisadi və siyasi həyatda geriləmə, insanların ölümüdür ... “Qarabağ klanı”ndan olan siyasətçilər Ermənistan hökumətindən qovulmalıdır.

Sonda demək istədim ki, taleyin özü Heydər Əliyev və İlham Əliyev kimi liderləri Azərbaycana və Azərbaycan xalqına təqdim etdi. Biri təkcə Sovet İttifaqı səviyyəsində deyil, global miqyasda böyük bir siyasətçi idi- 1993-cü ildə Azərbaycanın dağılmasının qarşısını aldı və oğlu 2020-ci ildə qeyri-qanuni olaraq vətəninizdən didərgin düşənləri geri qaytardı. Həm Heydər Əliyev, həm də İlham Əliyev öz tarixi missiyalarını yerinə yetirdilər.

Tərcümə:
Elçin Bayramlı

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə “Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə 44 günlük “Vətən Müharibəsi”ndə qazanılmış tarixi qələbə, Ermənistan tərəfindən törədilmiş sülh və insanlıq əleyhinə cinayətlər, habelə müharibə cinayətləri ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması” istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

11 avqust

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR!

Bill Qeyts boşandıqdan sonra “kasıblayıb”

Microsoft” şirkətinin təsisçisi Bill Qeyts həyat yoldaşı Melinda ilə boşanmasından sonra dünyanın ən varlı adamları siyahısında beşinci yere enib. SİA xəbər verir ki, bu barədə “Forbes” jurnalı məlumat yayıb.

Qeyts təxminən 5,6 milyard dollarlıq qiymətli kağızları keçmiş xanımının hesabına köçürdükdən sonra “Facebook”un qurucusu Mark Zukerberqdən sonrakı pilləyə - dördüncü yerdən beşinci yerə düşüb. Qeytsin hazırda 129,6 milyard dollar sərvəti var.

Braziliyalı ulduz türk klubunda

“Bəşiktaş” klubu heyətini yeni futbolçu ilə gücləndirib. SİA-nın xarici mətbuata istinadən verdiyi məlumata görə, İstanbul təmsilçisi braziliyalı hücumçu Aleks Teyşeyranı transfer edib.

Ötən gün Türkiyəyə gələn 31 yaşlı futbolçu yeni klubu ilə 3 illik müqavilə bağlayacaq. O, “qara qartallar”a azad agent statusunda qoşulduğu üçün 900 min avro imza pulu da alıb. Teyşeyranın isə illik maaşı 3 milyon olacaq.

Aleks Teyşeyra son olaraq Çinin “Jiangsu Suning” klubunda forma geyinib. O, bu komandanın heyətində son mövsümdə 20 oyuna çıxıb, 10 qol vurub, 4 məhsuldar ötürmə müəllifi olub. Peşəkar karyerasına “Vasko da Qama”da başlamış futbolçu, 2010-2016-cı illər aralığında Ukraynanın “Şaxtyor” (Donetsk) komandasında forma geyinib. 2016-cı ildən isə o, Çində legioner həyatı yaşayırdı.

Ziya Hikmətoğlu

Kərəviz şirəsi yaşlanmanın qənimidir...

Böyük Britaniyadan olan ekspert-nutrisioloq Liberti Mills kərəviz şirəsini qanda xolesterinin miqdarının və arterial təzyiqin tənzimlənməsinə kömək edən yaşlanma əleyhinə içki adlandırır. Bu barədə “MedikForum” xəbər yayıb.

Ekspert xatırladı ki, yüksək qan təzyiqi və xolesterinin yüksək səviyyəsi ürək-damar xəstəlikləri riskini artırır. Xolesterin düşünlərinin və kalsiumun toplanması səbəbindən damarlar bərkirir və sıxılır, iltihaba məruz qalır ki, bu zaman qanı ötürmək ürək üçün getdikcə çətinləşir. Kərəviz şirəsi A, B, C və K vitaminləri üçün yaxşı mənbədir. Mütəxəssis hesab edir ki, fitokimyəvi maddələrin və antioksidantların birləşməsindən əmələ gələn şirə iltihabı əhəmiyyətli şəkildə azaldır.

Millsin sözlərinə görə, kərəvizin tərkibin-

də olan yüksək miqdarda kumarinlər - orqanizmdə stres hormonlarının miqdarını azaltmaq qabiliyyətinə malik birləşmələr yüksək qan təzyiqinin aşağı salınmasına öz təsirini göstərir. Bundan başqa kumarinlər immun sisteminin dəstəklənməsi və sağlamlığı üçün həlledici rol oynayan ağ qan hissəciklərinin fəallığını da artırır.

Kərəvizin daha bir komponenti olan ftalidlər damarların divarlarındakı toxumaları zəiflədir və bu da qan təzyiqinin aşağı salınmasına təsir edir. Kərəvizdən istifadə steroidli turşuların və öd kisəsi sekresiyasının təsirini gücləndirir, nəticədə xolesterinin miqdarı aşağı düşür.

Kərəviz şirəsi həddən artıq aşağı qliekimik indeksə malikdir, bu səbəbdən qanda şəkərin sağlam səviyyəsini dəstəkləyə bilir.

Onun tərkibindəki antioksidantlar və vitaminlər də qanda şəkərin miqdarını tənzimləməyi bacarır, bu da, öz növbəsində, insulina həssaslığı artırır və qlükozanın metabolizmini yaxşılaşdırır.

Liberti Millsin sözlərinə görə, kərəviz şirəsindən istifadə dərinin teksturasını yaxşılaşdırır, tərkibindəki K və C vitaminləri sayəsində yaşlanma əleyhinə xüsusiyyətləri təmin edir. Kərəviz şirəsinin tərkibində olan elektrolitlər dərinin nəmləndirilməsini dəstəkləyir. Həmçinin bir fincan kərəviz şirəsi dəriyə cavanlıq bəxş edən kollagen sintezi üçün zəruri olan tövsiyə edilən sutkalıq C vitamininin 16 faizini təşkil edir.

Sibirdəki meşə yanğınlarının tüstüsü Şimal qütbünə çatdı

- KOSMOSDAN FOTO!

Sibirdə davam edən meşə yanğınlarının tüstüsü Şimal qütbünə çatıb. Belə bir hal tarixdə heç vaxt olmayıb. Son bir neçə ildə bütün Sibirdə dağıdıcı meşə yanğınları artıb, rusiyalı meteoroloqlar və ekoloqlar bunu iqlim dəyişikliyi və meşəçilik xidmətinin az maliyyələşdirilməsi ilə əlaqələndirirlər.

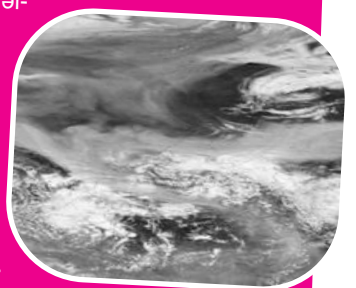
Bu il Sibirin ən çox ziyan çəkən bölgələrindən biri, rekord yüksək temperatur və quraqlıq müşahidə olunan olunan Rusiyanın ən böyük və ən soyuq bölgəsi, əbədi buzlar diyarı Yakutiya oldu. Rusiya Hava Monitorinqi İnstitutu - Roshidromet, bölgədəki vəziyyətin “pisləşməyə davam etdiyini” bildirib. Roshidromet-in məlumatına görə, Yakutiyada təxminən 8,4 milyon hektar sahə yənib, o cümlədən uçqar və elçətməz ərazilər.

ABŞ kosmik agentliyi NASA peyk görüntülərində “Yakutiyadan Şimal Qütbünə qədər 3000 km-dən çox yol gedən” meşə yanğını tüstüsünün göründüyünü və belə halın ilk dəfə müşahidə olunduğunu bildirib. NASA-nın yaydığı kadrlar 6 avqustda Rusiyanın əksər hissəsini bürüyən yüzlərlə meşə yanğınının tüstüsünü göstərir.

Ekoloqlar hər il ölkədə yanğınların söndürülməsi xərclərinin vurduğu ziyanı aşdıqda və ya yaşayış məntəqələrinə təsir etmədiyi təqdirdə “müdaxilə etməməyə” icazə verən səlahiyyətliləri böyük meşə sahələrinin yandırılmasında günahlandırır.

Rusiya Meşə Təsərrüfatı Agentliyinin məlumatına görə, bu il yanğınlar 14 milyon hektardan çox ərazini darmadağın edib və bu, əsrin əvvəllərindən bəri 2-ci ən böyük yanğın mövsümü olub. “Greenpeace”-in Rusiyadakı meşəçilik proqramının rəhbəri Aleksey Yaroşenko Rusiyada meşə yanğınlarının artan ərazisini iqlim dəyişikliyinə təsirləri ilə və “dövlət meşə idarəçiliyində xərclərin davamlı azalması” ilə əlaqələndirib.

Elçin Bayramlı

Aliment almaq hüququ kimdə olmalıdır?

Validənlərə qəyyumluq haqqı verilmir. Valideyn boşanan zaman məhkəmə qətnaməsi ilə bir uşaq digəri tərəfindən saxlanılırsa, həmin valideyn digər valideyndən aliment almaq hüqu-

Onun sözlərinə görə, valideynlə bağlı yalnız ər-arvad boşanarsa uşağın kimin yanında qalmasına görə ona dövlət müavinət vermir: “Artıq bir tərəfin digər tərəfdən aliment almaq hüququ var. Sərəncam verilib qəyyumluğa vermək məsələsi artıq hər hansı bir ailədən kənar bir şəxsə verəndə olur”.

Fariz Əkbərov sözlərinə belə davam edib: “Bir də ki, himayədar ailələr var ki, onunla bağlı hal-hazırda uşağın ailədə qalması ilə var-dövlət müavinəti açılması, xəstə uşağa baxılması ilə bağlı əgər hər bir insan onun üzərində patranaj təyin olunarsa, patranaj rayon icra hakimiyyəti tərəfindən sərəncam əsasında təyin olunur. Ona görə də həmin şəxs həmin insan üçün müavinət alır. Ancaq ər və arvad boşanan zaman onların digər tərəfdən aliment almaq hüququ var”.

Ayşən Vəli

ELAN

Bakı şəhəri Nizami rayonu, Qara Qarayev prospekti, Azər Manafov küçəsi binə 1, mənzil 35 ünvanında yaşayan Talıbov Cavid Canpolad oğlunun şəxsiyyət vəsiqəsi, sürücülük vəsiqəsi və əmək haqqı kartı itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ədliyyə Nazirliyinin Penitensiar Xidməti tərəfindən Dövlətov Cəlaləddin Aydın oğluna verilmiş xidməti vəsiqə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

quna malikdir. Bir də var ki himayəçi anlayışı. Həm himayəçi, həm də patranaj. Himayəçi, yəni digər bir şəxs tərəfindən təyin olunur. Hansı ki, digər şəxsin qəyyumluğu və himayəsinə verilib. O valideyn sayılır. Yəni, qəyyumu sayılır”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında Azərbaycan Uşaqları İctimai Birliyinin hüquqşünası Fariz Əkbərov deyib.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
http://www.ses-news.az
http://www.sesqazeti.az
E-mail: ses@sia.az
Tel:598-33-90 Faks:493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet “Səs”in komputer mərkəzində yayılır, səhifələnilir.
“Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAc, SİA informasiya agentliklərinin
məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600